

VASÁRNAP

Ára 20 fillér

**POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP**

Szerkesztőség: V., Báhory-utca 24. szám.
(„Falu” Országos Földművelésügyi.)
Telefon: Automata 294—52.
Kiadóhivatal: VIII., József-körút 5. szám.
Telefon: József 463—09.

FŐSZERKESZTŐ:

SCHANDL KÁROLY dr.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi
miniszter által időnként kiadott „Rádiós gaz-
dasági előadások” című füzetekkel együtt:
Egész évre 8 P. Félévre 4 P.
Negyedévre 2 P.

Budapest, 1931.

XII. évfolyam, 32. szám.

Vasárnap, augusztus 2

**„Arra kérem a magyar társadalmat,
őrizze meg nyugalmát és fegyel-
mezetségét!”**

**Bethlen István gróf felvilágosításai a pénzügyi helyzeetről és a szükség-
rendeletek törvényesítéséről.**

A képviselőház július hó 23-iki ülésén Bethlen István gróf miniszterelnök Pejer Károlynak a szükségrendeletekre vonatkozó interpellációjára a következő beszédben válaszolt:

— Ha körülnézek, azt látom, hogy nálunk sokkal gazdagabb, sokkal boldogabb helyzetben levő államok, talán az az állam is, amely ma Európában a leggazdagabb s amelynek jóindulatától függ Európa szanálása és rendbehozatala, maga is, végeredményben deficittel küzd az államháztartásában és rendkívüli intézkedéseket kellett

tennie, hogy a deficit onnan eltüntettessék. Én ezzel eleget mondtam és azt hiszem, bizonyítottam azt, hogy olyan rendkívüli körülmények között élünk, él az egész világ, amely rendkívüli körülményekkel szemben, különösen egy olyan nehéz helyzetben levő országban, amely a trianoni szerződésen ment keresztül, devalváción, szanálási perióduson, amely kénytelen volt igénybe venni nagy mértékben az állampolgárok áldozatkészségét: ilyen országban, ilyen világgazdasági krízissel megküzdzeni nem olyan könnyű és nem olyan egyszerű feladat.

Az óceánrepülők ünneplésére összegyűlt közönség a Hősök Emlékkövénél a Himnuszot hallgatja.

— Közismert tény, hogy az utolsó év gazdasági élete már a *válság jegyében* folyt le és pedig egy fokozódó válság jegyében, nem Magyarországon egyedül, hanem az egész világon. A gazdasági válság kiélesedése természet-szerűen magával hozta *pénzügyi téren és a pénzügyi világban is azt a nyugtalanságot*, amely az utolsó hónapokban csak természet-szerűen fokozódott és ráirányította a tőkének figyelmét azokra az országokra, hol a gazdasági válság legmélyebb nyomokat hagyott maga után. Ez a jelenség az utolsó hónapban azután a szomszéd országokban *kritikus jelenségek*ké fajult el. Ausztriában a Credit-anstaltnak a bukása és az ezzel kapcsolatos jelenségek, magával hozták a tőkének nagyobb bizalmatlanságát nemcsak Ausztriával, hanem az *öszes középeurópai országokkal szemben*. Ez tökeelvonásokra vezetett nemcsak Ausztriában, nemcsak Németországban nagymértékben, hanem Magyarországon is. Rövidlejárati külföldi tőkéket mondtak fel Magyarországon, amelyek esedékessé válván, természet-szerűen a *Nemzeti Banknak a devizaállományát (külföldi pénzállományát)* támadták meg.

— Ebben a kritikus helyzetben a kormány a Nemzeti Bankkal együtt azokhoz a tényezőkhöz fordult segítségért, amely tényezők ilyen esetben rendelkezésre szoktak állani. Elsősorban a *Nemzetközi Fizetések Bankjához Baselben*, az Angol Bankhoz és a Francia Nemzeti Bankhoz, amelyek kiküldöttek Budapestre egy megbízottat a helyzet megvizsgálása végett és az ő közbenjöttével jött létre az a megállapodás, melyet a hivatalos közlemény tudatott a nagyközönséggel. Megjegyzem és nyomatékosan hangsúlyozom, hogy a kiküldött urnak a hozzájárulásával adott közre az a közlemény, mert úgy állott a helyzet, hogy az a segítség, amely két oldalról nyújtott volna és amelyben szerepelt az az *ötmillió fontos rövidlejárati kölcsön is a magyar állam részére, kilátásba volt abban az időpontban helyezve*. Közbejött azonban a német összeomlás, a Danat-bank bukása, a félelem, hogy ez a bukás nem áll meg egy banknál s azok a rendszabályok, amelyeket Németország életbeléptetett, az a segélykiállítás, amely Németország részéről a *tökeeros országok felé irányult segítség iránt: mindez megállította a segítséget, amely nekünk határozottan kilátásba volt helyezve*. A külföldi tőkésie ugyanis abban a felfogásban voltak, hogy hiába segítenek Magyarországon egyedül, mert ha Németország közgazdasági élete összeomlik, akkor meg nem akasztható ennek folyományaképpen más, kisebb közép-európai államok pénzügyi helyzetének összeomlása sem.

A szükségrendeletek oka.

— Ez volt az oka, hogy az az örömhír, amely abban az ismert közleményben akkor közreadatott, *valóra nem válhatott a mai napig*. Ez volt azonban az oka annak is, hogy a kormány kénytelen volt olyan rendszabályokhoz nyulni, amely rendszabályok *egyfelől a magyar állam valutájának stabilizálását, másfelől a bankok biztonságát és életképességét fenntartani alkalmasak, legalább addig az időpontig, amíg a külföldi segítség ebben vagy más formában támogatásunkra siet és lehetővé teszi a kritikus helyzet kiküszöbölését*.

— Ezek a rendelkezések *feltétlenül szükségesek voltak*. Én azt hiszem, hogy a *kormánynak nemcsak joga, de kötelessége is volt ezeket a rendeleteket kibocsátani, annak ellenére, hogy olyan anyagot tartalmaznak, amelyek tulajdonképpen a törvényhozás elé tartoznak*. Az országgyűlés azonban nem volt együtt abban az időben és választani kellett a között a felelősség között, hogy *választani a kormány az ügyet törvényes felhatalmazás nélkül, vagy nem tesz semmit, de akkor felelős azokért a gazdasági következményekért, amelyek az adott helyzetből folytak*.

— Választani kellett két rossz között. És ha most azt kérdik, hogy meddig tartatnak fenn ezek az intézkedések, erre a magam részéről ma *teljes érvényű választ adni nem tudok és nem is hiszem, hogy volna a magyar köz-*

gazdasági életben és a politikában felelősteljes állást betöltő ember, aki vállalni merne ebben a tekintetben nyilatkozatot. Egyet azonban ígerek, hogy *csak addig fogunk fenntartani, amíg feltétlenül szükséges, amíg elkerülhetetlen ezeknek fenntartása és addig is mindent el fogunk követni, hogy az ország gazdasági élete lehetőleg csorbát ne szenvedjen, hogy az ország gazdasági életének menete lehetőleg fenntartassék, anélkül, hogy azok a célok, amelyeknek biztosítása a fő szempontja ezeknek a rendeleteknek, veszélyeztetve volna*.

A rendeletek törvényesítése.

— A holnapi nap (július hó 24.) folyamán a kormány részéről törvényjavaslat fog beadatni, amely *nemcsak a rendeletek jóváhagyását kéri, hanem további felhatalmazást, hogy a szükséghez mérten intézkedhessék*. Felhatalmazást kérünk abban a tekintetben is, hogy a *költségvetési egyensúly fenntartása érdekében mindazok az intézkedések megtörténhessenek, amelyekre adott esetben szükség van*. Ebben a törvényjavaslatban javasoljuk azt is, hogy *újából életre keltsék az az országos bizottság, amely annak idején a szanalás korszakában működésben volt, hogy a kormány, mielőtt bármiféle intézkedést tenne, ez előtt a bizottság előtt a teendő intézkedéseket bejelenthesse és a bizottság ezeket megvitathassa*.

— Ami most már az interpelláló képviselőtársamnak azt a kérdést illeti, hogy a bolettarendeletről folyó kenyérdrágítással szemben milyen intézkedéseket tervez a kormány, erre nézve válaszom a következő: A boletta és az azzal kapcsolatos segítség, amelyet mi a gazdáknak nyújtunk, amint már többször kifejtettem, nem egyéb, mint egy exportországban létrehozott vámemelés, amelynek rendjén a termelő magasabb árhoz jut, amelynek rendjén azonban a *fogyasztó kénytelen ezen vámemelés terhét viselni*. Azt megcsinálni, hogy ezt a segítséget adjuk anélkül, hogy azt valaki meg ne fizesse, ez olyan fából való *vaskarika lenne, amelyet még a szociáldemokrata párt sem tudna megoldani*. Magyarország gazdasági életének és virágzásának alapja még ma is a mezőgazdaság. Ha ezt a mezőgazdaságot nem tudjuk olyan mértékben alátámasztani, mint ahogy ez ezekben a nehéz helyzetekben szükséges, akkor *ebbe belepusztul az ipar és az ipari munkásság is, amely közvetett uton a kenyeret onnan kapja*.

A boletta és a kenyérdrágulás.

— Kétségtelen, hogy a boletta értékének felemelése a kenyér bizonyos drágulásával jár. Kérdem, jelent-e ez a drágulás annyit, mint amennyit egy 28—30 pengős buzaár jelentett néhány esztendővel ezelőtt? Még ez a jelenlegi bolettaemelés se emeli és emelheti az árakat oda, ahol a buza ára néhány évvel ezelőtt állott, s amely buzaárak mellett a magyar ipar és a magyar ipari munkásság meg tudott élni azon fizetésből, amelyet munkájáért kapott. Merem állítani tehát, hogy egyoldalú beállítás az, ha a szociáldemokrata képviselő ur *egyoldalú kedvezéssel vádolja a kormányt a gazdaosztály javára és a munkásosztály rovására*.

— A következő napokban az imént említett törvényjavaslatnak bizottsági és plenáris tárgyalásakor alkalmunk lesz bőven az egyes részletkérdésekről beszélni, nyilatkozni. Én azonban arra kérem a Házat, *kérem a magyar sajtót, kérem az egész magyar nyilvánosságot és magyar közéletet, hogy ebben a kérdésben őrizze meg a maga nyugalmát, hidegvérét és fegyelmeztségét úgy, ahogy eddig is megőrizte. A magyar képviselőház nagy felelősséget vállalna, hogyha ezt a fegyelmeztséget, ezt a nyugalmat megbolygatná olyan vitákkal, amelyek a nemzet szempontjából veszélyt jelentenek*.

— Méltóztassanak kritikával élni, — fejezte be a miniszterelnök beszédét, a szocialisták felé fordulva — *de úgy, hogy csak a kormány és ne a nemzet kapjon sebet*.

A miniszterelnök beszédét élénk éljenzéssel és tapsal fogadták a kormánytámogató pártok padsorain.

A Kormányzó Ur nyitotta meg az új országgyűlést.

Julius hó 21-én, kedden zajlott le az országgyűlés megnyitásának ünnepi aktusa, színpompás, megkapó keretek között. A megnyitást megelőzően az összes vallásfelekezet hálaadó istentiszteletet tartott. A budavári koronázótemplomban *Szerédi Jusztián* dr. bíboros-hercegeprimás pontifikált misét, a Kálvin-téri református templomban *Ravasz László* püspök mondott imát, a Deák-téri evangélikus templomban pedig *Magócs Károly* lelkész tartott ünnepi szentbeszédet.

Tizenkét órára volt kitűzve az országgyűlés ünnepélyes megnyitása, de már egy órával előbb gyülekeztek a díszmagyaros vagy sötét ruhába öltözött képviselők és felsőházi tagok. A Kossuth Lajos-teret az érdeklődők ezrei lepték el. A fényárban úszó kupolacsarnokban emelvényt helyeztek el aranyozott karszékekkel, ez volt a Kormányzó Ur helye. Előtte helyezkedtek el a kormány tagjai, a királyi hercegek, a főpapok és a koronaőrök. A csarnok két oldalán sorakoztak fel az egyházi méltóságok és a honvédség főparancsnoksága. Az előtérben állottak a felsőház és képviselőház tagjai. A páholyokban a királyi hercegnők, a kormányzó család, a főispánok, a budapesti külföldi követek foglalták helyet. Egyik páholyban *Endres György* és *Magyar Sándor*, a két diadalmas óceánrepülő és *Szalai Emil* ült.

Tizenkét óra előtt néhány perccel *Bethlen István* gróf vezetésével a kormány tagjai a kupolacsarnok bejárata elé vonultak és *Apponyi Albert* gróf és *Berczelly Jenő* korelnökök társaságában várták a Kormányzó Ur érkezését. Pontban tizenkét órakor érkezett a Kormányzó Ur az országház elé. A főbejárat előtt *Karafiát* Jenő és *Rakovszky* Endre, továbbá *Bárczy* István fogadták az államfőt. *Zlimszky* Sándor alezredes, a képviselőházi őrség parancsnoka jelentést tett, majd a Kormányzó Ur felhaladt a fölépésőn. A kupolacsarnok bejáratánál a két korelnök üdvözölte a Kormányzó Urat, akit *Bethlen István* gróf kísért a díszemelvénnyel. Ezután a Kormányzó Ur átvette a miniszterelnöktől az országgyűlést megnyitó beszédet és megkezdte a beszéd felolvasását.

A Kormányzó Ur beszéde.

— A nemzet ősi erényeibe vetett bizalommal és hazafias örömmel üdvözlöm az országgyűlés tagjait! — mondotta a Kormányzó Ur.

— Egészen kivételes nemzeti erények tették képessé a magyarságot arra, hogy a Duna völgyében szilárd alapon nyugvó államot alkosson és ezt az elmúlt évszázadok szörnyű vérzivatarai között fenntartsa. A magyarság egy évezreden át hőiesen küzdött létéért. Nemcsak a maga létét biztosította a Duna völgyében, hanem egyuttal mindenkor jelentős tényezője volt annak, hogy a haladás, a nemzetek közti békés együttélés feltételei minél szelebbebb és tartósabb alapot nyerjenek. Az elmúlt évtizedben vívott nehéz küzdelmek is e kettős célért folytak: megtartani és tovább fejleszteni a magyar nemzet testét, a magyar államot és egyuttal zászlóvivőjeként szerepelni a civilizált nemzetek békés együttműködését célzó nagy emberi gondolatnak.

— Az új országgyűlés küszöbén első szavunk a hálát és elismerést a nemzet nagy áldozatkészségéért, amellyel az egész művelt világ rokonszenvét kiérdemelve e kettős cél eléréséért küzdött és küzd. A megkezdett uton tovább kell haladnunk. Minden honfitársunk lelkét-szívét nagy nemzeti eszményeink megvalósításába vetett törhetetlen hitnek kell eltöltenie. Ezért össze kell fognia a haza minden polgárának és minden politikai pártnak, mert csak a nemzet egyetemes összefogása, a nemzeti egység fogja sikerre vinni nemzeti ideáljaink megvalósítását. A nemzeti egységnek fenntartása létérdeke az országnak, de ettől várhatják sorsuk javulását a nagy világban határainkon kívül élő magyar testvéreink is, akikre soha el nem muló szeretettel és meleg ragaszkodással mindig gondolkunk.

Hoover üdvözlése.

— Az egész világra kiterjedő mai súlyos gazdasági helyzetet súlyos gazdasági válságba sodorta egész gazdasági életünket is. Bármiként alakuljon is a jövő, csüggednünk nem szabad és nincs is reá okunk, mert törhetetlenül hiszem, hogy a nehézségeket a nemzet le fogja győzni. A nagy gazdasági válság e nyomasztó napjaiban örömmel üdvözljük az Északamerikai Egyesült Államok elnökének őszinte jóakarattal sugallt bátor kezdeményezését, amellyel a népek együttérzésének határozott javaslat útján adott kifejezést. Reméljük, hogy a kezdeményezés oly léggömb fog teremteni, amely lehetővé teszi idővel az ország részére megfelelő összegű hosszulejárata államkölcsön külföldön való felvételét és közgazdasági életünk hitelszükségleteinek jobb kielégítését is.

— Annál a szoros kapcsolatnál fogva, amelyben az államháztartás és a gazdasági élet van, a gazdasági helyzet alakulása elkerülhetetlenül kihat az államháztartásra is. A legnagyobb takarékoságra és a kiadások apasztására emélfogva továbbra is szükség van, aminek mindenestre hatékony eszközre marad az, hogy a megkezdett uton haladva közigazgatásunkat egyszerűbbé és gyorsabbá tesszük. Szükséges azonban egyuttal, hogy mindenki eleget tegyen az állammal szemben fennálló köteleltségeinek.

A termelő ágak feladatai.

— Elsősorban mezőgazdasággal foglalkozó nemzet vagyunk. A kormány minden igyekezete tehát oda irányul, hogy egyrészt mezőgazdasági feleslegeinknek piacot biztosítson, másrészt, a termelő számára jobb árakat érjen el. E célok megvalósítása érdekében új kereskedelmi szerződések kötésére törekszünk. Mezőgazdasági termelésünk fejlesztésének belső munkatervét a világ gazdasági válság leküzdésének nemzetközi vonatkozásai fogják irányítani. Ugy a növénytermelés, mint az állattenyésztés terén a minőségi termelés megszervezése a legégetőbb feladat. Szélsőséges éghajlati viszonyaink az öntözés ügyének célirányos és fokozatos felkarolásával vizeink hasznosítását, továbbá az erdősítésnek és fásításnak tervszerű továbbfejlesztését igen fontos feladatunkká teszik.

Mayer János földművelésügyi miniszter, az országgyűlés ünnepélyes megnyitása alkalmából, a Mátyás-templomban tartott szentmise után, a templom előtt.

Ugyancsak fontos feladat a bortermelés válságának enyhítése. A mezőgazdasági munkások szociális viszonyainak javítása a kormánynak különleges gondoskodása tárgyát képezi.

— A gazdasági világválság súlyosan érinti iparunkat is, amelynek fejlődése fontos nemzeti érdek. Az ipar helyzetének javítása érdekében az emult országgyűlés létrehozta az iparfejlesztési törvényt, ami lehetővé teszi, hogy meglévő iparunkat még a fennálló vámvédelem egyes pontjainak enyhítése mellett is fenntartsuk, sőt annak fejlesztését is előmozdítsuk. Nemzetpolitikai és szociális szempontból különös súlyt helyezünk kisiparunk megfelelő támogatására és felkarolására.

— *Beruházásokat* tervez a kormány az államvasutaknál, folytatja az utépítést, előmozdítja a gazdasági vasutak és az új hidak létesítését. Ezek az intézkedések a munkanélküliség enyhítését szolgálják, s egyúttal fokozzák az ország gazdasági erejét. Mindezek az intézkedések azonban javítani fogják a kereskedelm mostani nehéz helyzetét is, amelynek orvoslása az ország talpraállításának s megerősödésének fontos tényezője.

Uj törvényalkotások.

— Az előző országgyűlés a gyakorlatban jól bevált törvényalkotásokkal gondoskodott arról, hogy a közigazgatás lépést tartson a kor követelményeivel. Ezt a munkát tovább folytatva, következik a *megyei városok és a községek reformja*. A jó és gyors igazgatás biztosítása végett célszerű, gyakorlatias közigazgatási eljárási szabályok szükségesek. További fejlesztésre vár a közigazgatási bíraskodás rendszere is és mindenekelőtt rendezni kell a vármegyék, a városok és községek háztartásának kérdését.

— A törvényhatósági választójog reformjánál szerzett tapasztalatok figyelembevételével, a megkezdett ösvényen haladva, de mindig a nemzeti követelményekkel összhangban az országgyűlési választójogi törvény reformját a kormány alkalmas időben a törvényhozás elé kívánja terjeszteni.

— *Közművelődési politikánk* kettős alapjólata: egyfelől a nemzeti eszmények erőteljes ápolása, másfelől a közköztetés minden fokán és mindenfajta iskolában a gyakorlati irány fokozott hangsúlyozása. A gyakorlatias irány kidomborítását pedig a példátlan megélhetési válságon kívül, amellyel társadalmunk küzködik, a technika és a természettudományok erőteljes előretörése követeli. Nagy örömmel állapítom meg, hogy az ország nem-magyar anyanyelvű fiai, akik a kisebbségi jogok háborítatlan élvezetében vannak, hagyományos hűséggel csüggenek a magyar hazán. A kormány különös gondot fordít a nyelvi kisebbségek védelmére vonatkozó jogszabályok végrehajtása mellett az anyanyelven történő oktatás fejlesztésére.

— Az igazságügyi vonatkozású törvényalkotások során a feladat nagyszerűségének teljes megértésével és lelkes odaadással foglalkozik majd az országgyűlés Magyarország Magánjogi Törvénykönyvével, amelynek megalkotása elé nagy várakozással tekint az egész nemzet. A nagy művel párhuzamosan kerül tárgyalásra a részvénytársasági jog, a szövetkezeti jog, a végrehajtási és a

csőd eljárás reformja. A törvénykezés egyszerűsítésének műve még kiegészítésre szorul a békebíróóság létesítése és a munkásbiztosítási bíraskodás reformja révén. A bünyügyi rendőrség megszervezése jelentős haladás lesz a büntető igazságszolgáltatás terén. A hitbizományi intézmény korszerű és pénzügyileg is megalapozott reformjával kell a már eddig végrehajtott földbirtokpolitikai intézkedéseket alkalmas időpontban kiegészíteni.

— A széles néprétegek szociális és anyagi ügyeire, nemkülönbön *népegészségügyünk hathatós felkarolására* a kormány különös gondot fordít. Lépésről-lépésre nagyobb mértékben fogunk segíteni a háboru áldozatain. Megküzdünk a gazdasági élet nehézségeinek szociális következményeivel és mindent elkövetünk a nyomor enyhítésére.

— *Külföldi érdekeink megóvásában* támaszkodunk a kipróbált barátainkra és azon szerződésekre, amelyek Magyarországnak megfelelő pozíciót biztosítottak a közel-múltban.

Nehéz és fontos feladatok.

A jelenlegi gazdasági krízisből csak a nemzetek *békés együttműködése vezetheti ki az emberiséget*. Minden tőlünk telhető megteszünk, hogy ezt előmozdítsuk. A velünk baráti viszonyban levő államokkal továbbra is szoros együttműködve, az összes többi államokkal fennálló jóviszonyt ápolni óhajtjuk *gazdasági téren is*. Szomszédainkkal a békeszerződésből eredő számos kérdést sikerrel rendeztünk, jelenleg pedig a velük eddig fennállott gazdasági viszonyainkat fektetjük új alapra. A gazdasági viszonyok rendezése *remélhetőleg előmozdítja a szomszédi viszony további javulását is*, amennyiben irányunkban azzal a megértéssel viseltetnek, amelyet a magunk részéről készek vagyunk tanusítani.

— A nemzetek általunk is annyira óhajtott békés együttműködésének azonban *lélektani előfeltételei vannak*. A népek nyugalma, illetőleg ezek békés együttműködése megkívánja, hogy a *fejverkezések terén ma mutatkozó különbségek megszűnjenek*. Magyarország reménnyel tekint a jövő évi leszerelési konferencia elé, amelyen a népek igazságérzete kell, hogy győzelemre juttassa az egyenjogúságnak a nemzetek összességét egyedül megnyugtató magasatos elvét. A békés fejlődésnek másik előfeltétele a *kisebbségi kérdésnek helyes és igazságos megoldása*.

— Nehéz és fontos feladatok megoldása vár az új országgyűlésre. A magyar nép önfelelő hazaszeretete átsegítette nemzetünket egy ezredév harcokban és küzdelmekben oly gazdag évszázadain. Istenbe vetett hitünk és nemzetünk jövője iránt érzett törhetetlen bizalmunk, élniakarásunk megadja nekünk az erőt ahhoz, hogy az országra és az egyes polgárookra ma súlyosan nehezedő gondok közepette is tovább küzdjünk és dolgozzunk *egy jobb jövőért*. E sok kálváriát megjárt nemzet bizik sorának javulásában és megőrizve erkölcsi integritását, a *nemzeti egységben összeforrva, ki fogja vinni a maga igazát*.

Isten áldását kérve működésükre, az országgyűlést megnyitottnak nyilvánítom.

A Kormányzó Ur távozása.

Lelkes, hosszantartó éljenzés fogadta a Kormányzó Ur beszédét, majd felhangzott a Himnusz. A Kormányzó Ur a Himnusz elhangzása után elhagyta az Országházat.

A képviselők ezután a kupolacsarnokból a Ház folyosóira mentek, majd egy óraker Apponyi Albert gróf megnyitotta az ülést és felszólította a képviselőket, hogy adják át megbízóleveleiket. Ezután négy osztályba sorolták a képviselőket és az osztályok között kiosztották a mandátumokat igazolási végett.

Az ünnepélyes megnyitás után a *felsőház* is ülést tartott, melyen megválasztották az igazolóbizottság tizenöt tagját.

EREDETI
The Whitworth és Manchester-Star kerékpárok
 3-5 évi jótállással kis részletre. Alkatrészek nagyban árban, külsők
 5.40, belsők 1.80, lánc 2.80 stb., **HICO gyermekkocsik** P 16-tól. **Gramofon és rádió szaküzlet**. Speciális javítóműhely.
Láng Imre mérnök, Budapest, VI., Teréz körút 3/e.
 Kérem árijegyzéket 1000 képpel ingyen.

Julius 23-tól 30-ig meghosszabbították az átmeneti intézkedéseket.

A gazdasági és hitelélet rendjének megóvása végett kibocsátott kormányrendeletek hatálya — mint ismeretes — július hó 23-án lejárt. Minthogy azok a körülmények, amelyek ezeknek a rendeleteknek kibocsátását szükségessé tették, továbbra is fennállanak, szükségesnek látszott, hogy a kormány a gazdasági hitelélet rendjének megóvása tárgyában kibocsátott és célravezetőnek bizonyult rendelkezések hatályát egy héttel meghosszabbítsa.

A kormány a pénzügyintézetek és a nagyközönség megértő és a nehéz gazdasági viszonyokhoz méltó magatartása következtében bizalommal néz a meghosszabbított átmeneti időben is gazdasági életünk zavartalan lebonyolítása elé, annál is inkább, mert már maguk a rendeletek, de azonfelül a kormánynak azok az intézkedései, amelyekkel a rendeletekben kapott felhatalmazás alapján a korlátozásokat felmerült esetekben enyhítette, *kelő lehetőséget és alkalmat biztosítottak és biztosítanak a továbbiakban is arra, hogy minden komoly gazdasági érdek méltányos kielégítést nyerhessen.*

A rendelet a következőképpen hangzik: „A minisztérium a 4100—1931. M. E. és a 4200—1931. M. E. számú

rendelettel szabályozott átmeneti intézkedések hatályát az 1931. évi július hó 30. napjáig bezáróan meghosszabbítja.”

Ennélfogva a fenti rendeletekben foglalt korlátozások az 1931. évi július hó 30. napjáig bezáróan állanak fenn.

A Magyar Nemzeti Bank a külföldi fizetési eszközökben való forgalom lebonyolításával a Pénzügyintézetek Központot, a m. kir. postatakarékpénztárt, valamint a Pénzügyintézetek Központ első és második kurijába tartozó pénzügyintézeteket bízta meg. Ezek az intézetek a Magyar Nemzeti Bank részére vásárolhatnak külföldi fizetési eszközöket és a Magyar Nemzeti Banknál történő felülbizárlás végett átvehetnek külföldi fizetési eszközöknek általuk történő eladására irányuló igénybejelentéseket. Az utasforgalomban a felsorolt intézetek utlevéllel és vasuti menetjeggyel történő igazolás és a kiszolgáltatót külföldi pénzennek az utlevélben történő feljegyzése mellett személyenként 250 pengő erejéig adhatnak el külföldi pénzeneket.

A Kisgazdapárt elfogadta az új felhatalmazási törvényjavaslatot.

Az Egységspárt július hó 24-én este pártértekezletet tartott. Pesthy Pál megnyitója után Bethlen István gróf mondott beszédet.

Bethlen István gróf beszéde.

— Mikor üdvözlémet fejezem ki a párt képviselőtagjainak — mondotta többek közt — egyuttal sajnálkozással emlékezem meg arról, hogy *többen kisgazdatársaink közül kimaradtak a Házból.* Mentől kevesebben vannak jelen a pártban, annál inkább érzem a kötelezettséget, hogy azt az iránymutatást, amelyet az azokat a politikai elveket és azt a gazdasági törekvést, amelyet ez a párt annak idején zászlójára tűzött, együttes erővel diadalra vigyük. Annival nagyobb ennek az elhatározásnak az ereje, mert vannak olyanok, akik a kisgazdatársadalom helytelen irányba való terelését kívánják, akik *egyoldalú osztálypolitikában látják a magyar kisgazdatársadalom helyes érvényesülését.* Pedig az utóbbi felfogástól épp úgy, mint mi, maga a kisgazdatársadalom is mindig távol állott és távol állott elsősorban Nagyutádi Szabó István, aki annak idején azzal a tudattal lépett velem együtt egy párt kötelékébe, hogy a haza érdekében minden osztálynak egyformán kell meghozni az áldozatot még akkor is, ha az bizonyos osztályérdekek feláldozásával jár. Arra töreksem és arra fogok törekedni, hogy a kisgazdatársadalom jelentőségét a következő időkben is hatékonyan előtérbe helyezzem és *alátámaszom jogos érdekeit, amelyek a haza érdekeivel azonosak léve, a magyar társadalom virágzását és boldogulását elősegítik.*

Hosszantartó taps és éljenzés szakította félbe a miniszterelnök beszédét, aki a tetszés lecsillapultával így folytatta beszédét:

— Bizonyos, hogy a mai válságból az országot csak ennek a pártnak összetartása és fegyelmelzottsége képes kivezetni. Kétségtelen, hogy olyan intézkedéseket is kell tenni, amelyek a párt népszerűségét esetleg csorbitják. Azonban ez a párt sohasem fiad vissza oly intézkedések megtételétől, amelyek pillanatnyilag talán az ország egyes lakói szemében feleslegesek voltak, de amelyek utólag mind szükségessé válnak és elkerülhetetleneknek bizonyultak és végeredményben igazolták a pártot.

— Én ma azt a kérést intéztem az összes pártok képviselőihez, hogy abban a vitában, amelyet a pénzügyminiszter ur által ismertető törvényjavaslat tárgyalása során lefolytat a parlament, egyrészt gondoskodjanak arról, hogy lehetőleg gyorsan váljék törvénné ez a javaslat, másrészt, hogy lehetőleg kevés szóval vegyen részt a vitában és inkább az elvi szempontok domboríttassanak ki vezérszónokok útján, továbbá, hogy kerüljenek a felszólalók minden olyan, amely kifelé az ország hitelét, befelé pedig az ország nyugalmát megrendítené.

A párt tagjai hosszantartó tapsal és éljenzéssel fogadták a miniszterelnök beszédét.

A pénzügyminiszter tájékoztatója.

Wekerle Sándor pénzügyminiszter ismertette ezután az új felhatalmazási javaslatot. Mindenek előtt utalt a mai helyzetet előidéző eseményekre, majd azt hangsúlyozta, hogy az átmeneti intézkedések mindaddig fognak tartani, amíg meg nem erősödünk valamely külföldi kölcsön útján, vagy amíg a nemzetközi helyzet lényegesen meg nem javul. A mi valutáris helyzetünk lényegesen javult a tekintetben, hogy a külföldi hitelek visszavonásának veszedelem elmúlt és hogy külföldi kölcsönnek a közeli jövőben való sikeres felvételére minden reménységünk megerősödött.

— Nekünk kötelességünk volt, hogy olyan törvényt terjesz-

Károlyi Gyula gróf külügy-, Zsitvay Tibor igazságügy-, Bud János kereskedelmi és Ernst Sándor népjóléti miniszter az országgyűlés ünnepélyes megnyitóján.

szülni be, amely törvény a kormánynak a szükséges felhatalmazást megadja. Szükség volt erre a törvényre azért is, hogy az eddig tett intézkedéseket a törvényhozás utólag szentesítse, mert ezeknek a törvényeknek a kiadására a kormánynak nem volt felhatalmazása és kényszerhelyzetben az ország érdekében volt kénytelen cselekedni olyan időpontban, amikor a törvényhozás még nem működhetett, mert még nem alakult meg.

A pénzügyminiszter beszéde további során utalt a benyújtott törvényjavaslatainak arra a szakaszára, amely arról intézkedik, hogy a kormány a jelzőlogókat biztosított illetékek ellenértéke fejében kincstári utalványokat bocsáthasson ki, amelyek azután megfelelő módon értékesíthetők. A pénzügyminiszter hangsúlyozta, hogy ennek az intézkedésnek lényege az, hogy az állam a maga telegkénytelenül biztosított illetékkövetelését hozzáférhetővé teheti oly módon, hogy a szükséghez mérten kincstári jegyeket bocsát ki, amelyeket azután visszavon akkor, ha befolyának az említett illetékkövetelésből származó jövedelmek. Erre az intézkedésre azért van szükség, mert kevés az állam forgótőkje, agrárállamban pedig forgótöke nélkül nem lehet rendszeresen rinni az államháztartás menetét. Az állam nem forszírozhatja az adók behajtását olyan hónapokban, amikor a gazdaság még nem fizetőképes.

Végül hangsúlyozta, hogy a kormány intézkedéseinek egyedül oka az volt, hogy védje a magyar valutát, megvédje azokat, akik bíza a pengőben, betéteiket a helyükön hagyták. A kormány gondoskodni fog arról, hogy azok járjanak jól, akik nem helyezték a maguk vélt érdekét az országos érdekek elé. Reméli, hogy a viszonyok a közel jövőben enyhülni fognak, a kormány azonban a pengőt mindenképpen meg fogja védeni.

A bajbajutott gazdák megsegítése.

A pénzügyminiszter szavait a megjelentek általános helyesléssel fogadták.

Erdélyi Aladár felszólalásában hangsúlyozta, hogy a pénzügyminiszternek a bizottságban és a pártban tett kijelentései alkalmasak arra, hogy a legnagyobb megnyugvást keltsék és az aggodalmakat eloszlassák és ezért a javaslathoz készséggel hozzájárul.

Ezután a párt a törvényjavaslatot elfogadta.

Patacsi Dénes megköszönte a miniszterelnöknek a kiszegedésként mondott szavait és hozzátolta, hogy a kiszegedésként megfogalmazott csoportosul Bethlen István gróf köré, akivel a kiszegedésként képviselők már tíz év óta együtt szolgálják a nemzet feltámasztását.

Schandl Károly azt kérte, hogy a kormány az aszály és jégverés által súlyos helyzetbe hozott kiszegedésközösséget segítse meg és különösen a gazdák vetőmagszükségletéről gondoskodjék.

Mayer János földművelésügyi miniszter hangsúlyozta, hogy az államháztartásban fokozottabban érvényesülő takarékoság nem vonja maga után azt, hogy a kormány ne gondoskodjék a legfontosabb az önhibájukon kívül bajba jutott gazdákról és ne hozzon áldozatokat a termés folytonossága érdekében. Az elemi csapások adaggyűjtései befejeződtek és épp a legutóbbi minisztertanács behatóan tárgyalta a segítés ügyét. Körülbelül 120.000 katasztális holdon kell vetőmagról gondoskodni. Ezt azok a kisebb gazdák fogják kapni, akik a maguk erejéből nem tudnak gondoskodni vetőmagról. A károsultak megsegítéséről a kormány már a legközelebbi jövőben határozatot hoz.

Az értekezlet ezzel véget ért.

Szakadatlan ünneplésben van részük a diadalmos óceánrepülőeknek.

A Justice for Hungary diadalmos pilótáinak július hó 21-iki országos ünneplése után, másnap délelőtt hálaadó istentisztelet volt a Bazilikában az óceánrepülés nagyszerű sikere alkalmából. Horváth József felszentelt püspök mondogta a szentmisét. Diszruhás rendőrök sorfala között érkeztek meg az óceánrepülőek. Endresz György és Magyar Sándor, valamint a repülő ügyének mecénása, Szalay Emil, akiket a lipótvárosi egyházközség vezetősége fogadott. Megjelentek a hálaadó istentiszteleten a repülőkhöz tartozókn kívül a társadalmi egyesületek képviselőitől Doszay Gusztáv ny. államtitkár, az óceánrepülést előkészítő nemzeti nagybizottság részéről Perényi Zsigmond báró és a Magyarok Világzövetsége képviselőitől Nagy Károly ny. főkapitányhelyettes. A templom hajójának padjai is megteltek a különböző egyesületek és testületek küldöttségeivel. Végezetül a hálaadó istentisztelet résztvevői a Magyar Himnusz énekelték el.

A „Justice for Hungary”-t egyébként Csepelen javítják és

hozzák teljesen rendbe a Weisz Manfréd-gyár ugynevezett sárkányosztályában. Rendkívül alapos vizsgálatra van szükség, mert a Justice for Hungary körrepülést tervez Magyarország felett és e célra kifogástalan állapotban kell lennie.

Az érdi weekend-telep 600—600 négyzetföldet ajándékozott Endresznek és Magyaroknak. Az óceánrepülőkről, valamint Szalay Emilről Csorba Géza szobrászművész szoborportrét készített.

A repülőgép által hozott postát kiképezítették. A levelek közt többek közt az alábbi is helyet foglalt: „Fejér vármegye közönségének Széchenyi gróf főispán útján. Hiszünk Magyarországot feltámasztásban. Tesivéri szeretettel a youngstoni magyar egyházak és egyetek nagybizottsága: Molnár Lajos elnök. Neményi Miklós Ernő titkár.”

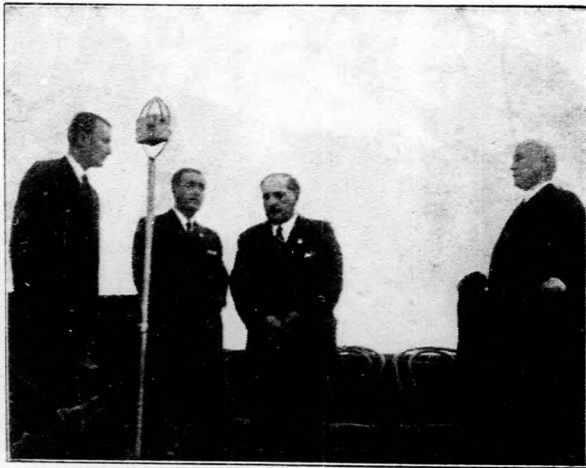
Szalay Emil, a magyar óceánrepülés bőkezű támogatója győri születésű. Itt nevelkedett, itt tanulta ki a hentesmestert és innen ment ki harminckét évvel ezelőtt Amerikába, ahol most nagy hentesáru gyára van. A Dunántúli Husiparosok Szövetsége beadványt intézett Szauter Ferenc győri polgármesterhez, amelyben kéri, hogy Szalay Emil nevéről nevezzék el azt az utcát, amelyben született.

Az a hely, ahol a Justice for Hungary leszállott, nem Bicskéhez és nem Alesuthoz tartozik, hanem Felcsut határának északi részén fekszik. Magyar Sándor navigátor a felcsuti postahivatalból telefonált Mátyásföldre 18 óra 42 perctől 18 óra 48 percig, amiről a község egyik jelenlevő lakosa emléklül hitelesített telefonbárca-másolatot vett. Magyar a postamesternek és családjá régi magyar vendégzeretettel; borral kínálta meg. A poharat egy 84 éves anya üdöztette meg s ezt üritette ki Magyar először a hazai földön „a magyar igazságért.” A pohárra azonnal rávésték a történelmi eseményt és dátumát s most a községben drága ereklyeként őrzik és boldogan mutogatják.

A Magyar Aero Szövetség a következő táviratot kapta a bécsi repülőklubtól: „Kérjük, sziveskedjenek Endresz és Magyar bajtársakkal közölni, hogy az osztrák repülőklub ötlet egyhangulag tiszteletbeli tagjainá választotta és nekik az arany sportérmét adományozta.”

A repülő üdvözlése a képviselőházban és a felsőházban.

A képviselőház július hó 22-iki ülésén a diplomaták karzatán megjelent Endresz György, Magyar Sándor és Szalay Emil.

Endresz György, Magyar Sándor és Szalay Emil hallgatják Lukács György ünnepi beszédét, a Hősök Emlékköve előtt.

Almásy László elnök erre a következő szavakkal fordult a diplomata páholy felé.

— *Tisztelt Ház! Körünkbe érkezett az oceanrepülés két magyar hőse.*

A képviselőház tagjai erre mind felállottak helyeikről és lelkes éljenzésben és percekig tartó tapsban törtek ki. *Endresz György és Magyar Sándor is felállottak helyükről és meghajolva köszönték a tapsot és az éljenzést.*

Almásy László elnök az ováció csillapultával folytatta szavait:

— *A magyar országgyűlés képviselőháza nevében örömetjes büszkeséggel üdvözölöm önöket, akik ezer veszély között, a Mindenható különös kegye által védelmezve érték el kitűzött céljukat. Sikerük előttünk nemcsak nagyszerű teljesítménye a magyar nemzeti erőnek, de egyszerűsége és egyszerűsége miatt, mintha reménykeltő kedvező jelensége volna annak a nyilatkozatnak, amely az Északamerikai Egyesült Államok elnökének ajkáról hangzott el Európa népei felé és bennünk sorunk jobbrafordulása iránt bizalmat fakaszt.*

— *A hős magyar repülők sikere nemzetünké is és az egész világra szól. Szolgáljon az ő teljesítményük a nemzet önmaga iránti bizalmának erősítésére, buzdítson bennünket szenvedéseink között nehéz helyzetünkben kitartásra, erkölcsi és anyagi erőnknek egyesítésére. A légjáró gépnek neve és az általa elért eredmény hirdesse a magyar igazságot és példátul szolgáljon arra, hogy a munka, tudás, erős akarat és kitartás legyőz minden akadályt, nemcsak a földön, de a légtérben is.*

Almásy elnöknek üdvözlő beszédét hosszantartó éljenzés és taps fogadta.

A képviselőházból az oceanrepülők átmentek a felsőházba. Széchenyi Bertalan gróf elnök a következő szavakkal üdvözölte az oceanrepülőket:

— *Tisztelt Felsőház! A két bátor oceanrepülőnek körünkben való megjelenéséről épp most értesülve, felhasználok a kedvező alkalmat arra, hogy őket az elnöki székéből örömmel üdvözöljem.*

Endresz és Magyar mélyen meghajolva fogadták az elnök szavait, aki így folytatja:

— *Hősies teljesítményük nemcsak a magyar aviatikának dicsősége, de aranylappja az egyetemes aviatika történetének is, amely által az egész művelt világ figyelmét a maroknyi megalázott, de élni akaró és az igazságért élszántan küzdő és tudó magyarság felé irányították. A magyar ügynek életük kockázatásával tett kiváló szolgálatukért a felsőház élszántan elismerést juttatott kifejezésre.*

A felsőház tagjai zúgó éljennel és felállva tapsolták a páholyban meghajló oceanrepülőket.

Karácsonyi Jenő gróf a máltai lovagrend követe és minisztere július hó 22-én teát adott a diadalmas repülők tiszteletére. Ugyanaznap este az *Oththon Irók és Hirlapírók Köre* rendezett társasvacsorát a tiszteletükre. A repülőket Márkus Miksa, Herczeg Ferenc, Eckhardt Tibor, Lukács György és Pakots József köszöntötték.

Rothermere lord távirata Ripka főpolgármesterhez.

Az oceanrepülők megérkezése alkalmából Ripka Ferenc dr. főpolgármester üdvözlő sürgönyt küldött Rothermere lordhoz, aki erre a következő választ küldte:

„Hálás köszönetemet fejezem ki táviratáért, amely mélyen meghatótt. Gyönyörű fővárosok törhetetlen szellemének meghatározó jelét adta akkor, amikor a rá annyira nehezedő szomorú idők ellenére az oceanrepülőknél, a magyar rekord hőseinek nagy cselekedetükhöz méltó fogadtatást tudott nyújtani.“

Bethlen István gróf átadta a repülőknél a fizetett dollárt.

Bethlen István gróf miniszterelnök július hó 23-án, est-törtökön délután, a minisztertanács megkezdése előtt fogadta

Endresz György és Magyar Sándor diadalmas oceanrepülőket, hogy személyesen adja át nekik *Rothermere lord tízezer dolláros jutalmát*. A miniszterelnökségi palota Dunára nyúló teraszán várakoztak a pilóták, közben egymásután érkeztek a miniszterek és újabb kérdésekkel ostromolták az oceanrepülőket. Egynegyed hat óra tájban megjelent Bethlen István gróf, kezében vastag borítékkal. Szívélyesen üdvözölte az oceanrepülőket, majd átnyújtotta nekik a borítékokat és a következőket mondta:

— *Tisztelettel átadom nektek Rothermere lord díját az ő megbízásából és arra kérek benneteket, hogy személyesen is köszönjétek meg neki az ő áldozatkészségét.*

A miniszterelnök ezután hosszasan elbeszélgetett a repülővel és a következőket jegyezte meg tréfásan:

— *Repüljétek Londonba és mondjátok meg, hogy segítsenek rajtunk!*

Az oceanrepülők ezután eltávoztak, a miniszterek pedig visszavonultak a minisztertanácsra.

A Nemzeti Bank 9 százalékra emelte a kamatlábat.

Az Angol Bank a kamatlábat egy százalékkal 2.5 százalékról 3.5 százalékra növelte. Az angol jegybank a kamatláb emelését a nemzetközi gazdasági helyzettel magyarázza, vagyis azzal, hogy az aranykiáramlás Angliából megszakítás nélkül tart s úgy ez a körülmény, mint pedig a pénzügyi általános feszültsége megokolta tette a rátaemelés ismert valutapolitikai eszközének alkalmazását.

A magyar piacot ez a fordulat éppen úgy nem érte váratlanul, ahogy körülbelül tisztában volt azzal is a német ráta erős emelése után, hogy ennek hatása alól az osztrák jegybank sem tudja magát kivonni. A tapasztalat azt mutatja, hogy amikor a külföldi pénzügyi piacokon a kamatlábpolitikában ilyen eltérések mutatkoznak, a mi jegybankunk is levonja a szükséges következtetéseket.

A Magyar Nemzeti Bank legutóbbi főtanácsi ülésén megtörtént a bankráta emelése. Az emelés pontosan két százalékkal tesz, vagyis az új bankkamat még mindig egy százalékkal alatta marad a 10 százalékos osztrák bankrátának. A rátaemelésről a következő hivatalos tudósítás nyújt tájékoztatást:

A Magyar Nemzeti Bank főtanácsa 1931. július 23-án tartott ülésében elhatározta, hogy július 24-én kezdődő hatállyal a bank által váltók, közraktári zálogjegyek és értékpapírok leszámítolásánál alkalmazott kamatlábat 7 százalékról 9 százalékra, a népszövetségi kölcsön kötvényeire adott kölcsönöknél alkalmazott kamatlábat pedig 7½ százalékról 9½ százalékra emeli föl. A Nemzeti Bankot ennek az intézkedésnek megtételére a bank hitelének fokozott igénybevétele és a nemzetközi pénzügyi helyzethez való alkalmazkodás szempontjai készítették.

A fővárosi pénzügyintézetek elhatározták, hogy a jelenlegi súlyos gazdasági helyzetre való tekintettel, a 2 százalékos bankrátaemelését adósaikkal szemben nem teljes mértékben, hanem egyelőre csak 1 százalék erejéig érvényesítik. Egyidejűleg ugyancsak 1 százalékkal emelték a betétek után fizetendő kamattételeket, amely intézkedés úgy a régi, mint az új betétekre egyaránt kiterjed.

Miért fizet házbért? Miért nyögi Ön a drága jelzalog-terheket?

Mi kamatmentes, felmondhatatlan kölcsönt adunk Önnek

családi ház építésére, vásárlásra, átépítésre, kibővítésre, telekvásárlásra, családi házat terhelő drága kölcsön konvertálására. Kérjen tőlünk ingyenes prospektust és tájékoztatást és erre a hirdetésre hivatkozzon.

Helyi képviselőket keresünk „SAJÁT OTTHON” Építő-Takarék-Szövetkezet Budapest, VI., Vilmos császár ut 45. Telefon: 24-8-72.

A londoni értekezlet félsikerrel oszolt szét.

Az angol és amerikai államférfiak Berlinben folytatják tanácskozásukat.

Mult heti számunkban jelentettük, hogy Londonban, július hó 20-án este 6 órakor, ült össze hét nemzet tizen-nyole miniszterének és miniszterelnökének értekezlete, melyhez hasonló arányú nemzetközi értekezlet — tekintve a Nemzetek Szövetsége megismétlődő közgyűléseitől — a békekonferenciák óta még nem zajlott le. A konferenciától a világ türelmetlen és tájékozatlan közvéleménye — a francia és német államférfiak barátságos párisi tanácskozása után — azt várta, hogy egy megváltó és bátor mozdulattal letörli Európa egeről a viharfelhőket és eredményesen talpraállítva Németországot, további rendet teremtve egész Középeurópában, kezdetét veheti a nyugodt, békés fejlődés és a gazdasági virágzás új korszaka.

Nos, a londoni értekezlet ilyen vérmes eredményeket távolról sem hozott, sőt vitatható, hogy a záróértekezlet határozataival valóban hatásos segítséget jelentenek-e Németország számára, vagy csak lélegzetvételhez juttatták és kaput hagytak nyitva a — további tárgyalások számára. Németország pénzt nem kapott, csupán az augusztus hó 16-án lejáró százmillió dolláros tartozásának lejáratát idejéig tolják ki. Kölcsönt Franciaország, Európa bankárja, csak politikai és gazdasági biztosítékok fejében adott volna, ezeket a biztosítékokat azonban Németország nem fogadhatta el.

Nem volna helyes azonban tulásba esni és azt hinni, hogy a londoni értekezlet hiábavaló volt. A londoni napok jelentősége abban rejlik, hogy tisztázódtak az elintézésre váró nagy és súlyos kérdések; lehetőség nyílt arra, hogy a francia-német megegyezés utját egyengessék, megtörtént az erők és érdekek új csoportulása és utolsóként említjük, bár a legfontosabb: Németország, amely eddig kérésrel fordult a világhoz, most — miután kérésére választ kapott — maga szabhatja meg a következő lépést.

A július hó 20-ától 23-ig tartó értekezletről a következő hivatalos közleményt adták ki:

Az értekezlet határozata.

A Németországban lévő tőkék legutóbbi tulzott kivonása súlyos pénzügyi válságot teremtett. Ezeket a kivonásokat a bizalom hiánya idézte elő, amelyet az ország gazdasági és pénzügyi helyzete nem indokolt. — Németország pénzügyi stabilitása fenntartásának biztosítására — aminek az egész világ érdekeire lényeges fontossága van — az értekezleten képviselt államok tölük telhetőleg hajlandók a bizalom helyreállítása céljából együttműködni.

A konferencián képviselt államok a következő javaslatokat hajlandók saját országaik pénzügyi helyzetének a pillanatnyi helyzet megkönnyebbítése céljából megfontolásra ajánlani:

1. Hogy a jegybankok által a német Reichsbanknak nyújtott százmillió dollárnyi kölcsön lejártakor újították meg három hónapra;

2. hogy a pénzügyi intézetek közös megértéssel lépéseket tegyenek az általuk már nyújtott hitelek ugyanazon színvonalon való fenntartására.

Ajánlja a konferencia, hogy a Nemzetközi Fizetések Bankját kérjék fel, hogy haladéktalanul állítson fel egy az érdekeltektől központi bankok kormányzóit által kinevezendő bizottságot Németország közvetlen hitelszükségleteinek tanulmányozására és annak megvizsgálására, hogy miként lehetne a rövidlejáratú hitelek egy részét hosszulejáratúvá átváltoztatni.

Az értekezlet érdeklődéssel vette tudomásul Brüning dr. közléseit a német ipar által rendelkezésére bocsátott egyetemleges jótállásról. Az értekezlet úgy véli, hogy ez a jótállás lehetővé teszi, a nemzetközi hitelműveletek újrafelvételét.

Brüning német kancellár a konferencia eredményével kapcsolatban azt a kijelentést tette, hogy átmeneti megoldást értek el. Belátható időn belül azonban szükség lesz arra, hogy a német külföldi kölcsönök összegét minden körülmények között megnöveljék.

London után tehát még megoldatlan a franciákkal való megegyezés és a nagy külföldi kölcsön ügye. Miután e kettő egymástól alig választható el, valószínűnek látszik, hogy Brüning német kancellár iparkodni fog a franciákkal való összeköttetést kimélyíteni. Addig azonban a német népnek a maga erejéből kell átvergődni a súlyos válságon, a kormánynak pedig meg kell küzdenie a belpolitikai erők várható ellenhatásával.

A londoni értekezleten résztvevő államférfiak július hó 24-én hagyták el az angol fővárost. A német delegáció a francia delegáció tagjaival utazott és Calais-ban, utjuk szétválásának állomásán, meleg búcsút vettek egymástól.

Az angol sajtó a londoni értekezlet lezajlása után erőteljesen amellett foglal állást, hogy a háborús adósságok leszállítása és a békeszerződések revíziója nélkül nem képzelhető el a világválság megoldása.

Új tanácskozás Berlinben.

A londoni értekezlet után a diplomaták figyelmébe Berlin felé irányul. Stimson amerikai külügyminiszter Londonból Berlinbe utazott és július hó 26-án beható megbeszéléseket folytatott Brüning kancellárral és Curtius dr. külügyminiszterrel az időszerű politikai és gazdasági kérdésekről.

Ugyancsak Berlinbe utaztak MacDonald angol miniszterelnök és Henderson angol külügyminiszter, hogy visszadják a német államférfiak multkorai angliai látogatását. Az angol államférfiak július hó 27-én érkeztek meg Berlinbe. Utjukról jövő héten számolunk be.

A londoni értekezlet résztvevői.

Balról jobbra: Henderson angol, Grandi olasz, Curtius német külügyminiszterek; Brüning német kancellár, MacDonald angol miniszterelnök, Briand francia külügyminiszter, Laval francia miniszterelnök, Flandin francia pénzügyminiszter.

Prónay államtitkár előléptetése.

A kormányzó a földmivelésügyi miniszter előterjesztésére Prónay György báró dr. államtitkárnak kiváló és eredményes működése elismerésül a *II. fizetési osztály jellegét* adományozta. Prónay államtitkár, mint emlékeztető, legutóbb a buzavilágkonferenciákon képviselte Magyarországot és a magyar buza elsőségét és nagy eredményességgel biztosította a magyar buzának és a magyar mezőgazdasági termelésnek az őt megillető helyet. A római buza-konferencián az egész világ felfigyelt azokra a javaslatokra, amelyeket Prónay báró Magyarország nevében terjesztett a konferencia elé a buza értékesítéséről, exportjáról és a világfelesleg elhelyezéséről. Sikerekben gazdag római szereplése után a londoni konferencia előtt képviselte Prónay báró a magyar érdekeket nem kisebb buzgósággal és eredményességgel. Hogy Magyarország ezeken a konferenciákon tekintélyes szerepet játszott, az elsősorban Prónay György báró érdeme. Ezeket a kiváló szolgálatokat és a magyar mezőgazdaság érdekében évek óta kifejtett hasznos munkásságát jutalmazza a mostani előléptetés.

A négy főtermény várható hozama ismét romlott.

A július hó 25-iki hivatalos vetésjelentés szerint *buzából* országos átlagban kat holdankint 6.09 métermáza, összesen 17,702.359 métermáza buzatermés várható. A két héttel ezelőtti becslés alkalmával kat. holdankint 6.14 métermáza, vagyis összesen 17,848.348 métermáza buzatermést reméltek.

Rozsból kat. holdankint átlag 5.13 métermáza, vagyis 1,076.043 kat. holdon összesen 5,519.830 métermáza rozstermés remélhető eздőszert. A legutóbbi becslés szerint kat. holdankint 5.39 métermáza, vagyis összesen 5,802.145 métermáza rozstermésre számítottunk.

Árpából kat. holdankint 5.26 métermáza, vagyis összesen 4,387.885 métermáza a folyó évi valószínű árpatermés. A két héttel ezelőtti becslés alkalmával kat. holdankint 5.55 métermáza, vagyis összesen mintegy 4,630.600 métermáza árpatermés mutatkozott.

Zabból kat. holdankint 3.63 métermáza, vagyis összesen 1,561.599 métermáza zabtermésre lehet számítani. Két héttel ezelőtti mintegy 109.300 métermázásával többet reméltek.

3.80 pengőért

szállítjuk, a pénz előzetes beklüldése mellett, vitéz Garamszeghy Sándornak, a Nemzeti Színház művészeinek

Vörös Bilincs

című könyvét.

Szibéria Pietschanka-Ciát volt hadifoglyai és azok hozzátartozói, továbbá mindenki, akit a szibériai rabságban eltöltött százerek sorsa érdekel,

olvassák el.

Ez az első „hitelesített hadifogoly regény,” melynek bevezető sorait vitéz Gömbös Gyula honvédelmi miniszter írta.

Megrendelhető a **Vasárnap** kiadóhivatalában, Budapest, VIII., Lószef-körút 5.

Zalamegyei képviselők küldöttsége a miniszterelnöknél.

Állami támogatást kértek a rossz termés miatt.

A zalavármegyei képviselők *Csák* Károly, *Darányi* Kálmán, *Esterházy* Móric gróf, *Farkas* Tibor, *Gyömörey* Sándor, *Hajós* Kálmán, *Kállay* Tibor, *Rakovszky* Iván és *Somogyi* Béla, *Gyömörey* György főispánnal és *Bódy* Zoltán alispánnal július hó 22-én küldöttségileg keresték fel a képviselőházban *Bethlen* István gróf miniszterelnököt és a kormány tagjait.

A küldöttség memorandumot nyújtott át a miniszterelnöknek és a kormány tagjainak, amelyben azt kéri, hogy a *rossz termés miatt inséggé vált helyzetet beruházásokkal, vetőmagakcióval, olcsó liszttypus bevezetésével, középítésekkel segítsenek.*

Bethlen István gróf miniszterelnök átvéve a memorandumot, hangsúlyozta, hogy tudatában van a zalavármegyei rossz termésviszonyoknak, több megyében is ilyen a helyzet s ezért előbb országos viszonylatban kell látni a helyzetet és csak akkor tud segíteni. Kijelentette, hogy az állam pénzügyi helyzetéhez képest mindent el fog követni, hogy inség és nyomor sehol se lépjen fel.

A szakminiszterek szintén biztosították a küldöttséget támogatásukról.

A fehérmegyei gazdák küldöttsége a kormány tagjainál

Fehér vármegye és Székesfehérvár küldöttsége a jégkárt szenvedett gazdák megsegítése ügyében az elmúlt héten felkereste a kormány több tagját. A küldöttségben többek között résztvett *Havranek* József alispán, *Zichy* János gróf, *Andreetty* Károly, *Huszár* Dezső és *Simon* András képviselő, továbbá *Paulovits* Béla székesfehérvári városi tanácsnok. A küldöttség először *Bud* János kereskedelmi minisztert kereste fel és tőle a megye részére a részben már járhatatlanná vált megyei utak körülbelül 50 km-es hosszú távolságban való rendbehozatalát, a város részére pedig az Almássy-telep utcáinak rendezésére segély kiutalását kérte. *Bud* János kereskedelmi miniszter válaszában megígérte, hogy az inségmunkák keretei között tőle telhetőleg teljesíteni fogja a kérést.

A küldöttség tagjai ezután felkeresték *Wekerle* Sándor pénzügyminisztert és tőle a *földreformmal kapcsolatosan kiosztott kisbirtokok törlesztési részleteinek elengedését és segélyek kiutalását kérték.* *Wekerle* Sándor pénzügyminiszter biztató ígéretet tett a küldöttségnek.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

A képviselőház ülése.

A képviselőház július hó 21-iki, keddi ünnepélyes megnyitásáraól és az azt követő ülésről szóló tudósításunkat lapunk más helyén találja az olvasó.

A július hó 22-iki, szerdai ülésen a Ház titkárákat választották meg. A szavazás befejezése után *Apponyi* Albert gróf kor-elnök a Ház elnökevé *Almássy* Lászlót, alelnökké *Puky* Endrét és *Czettler* Jenőt jelentette ki. Jegyzőkké választották *Brandt* Vilmost, *Esztergályos* Jánost, *Frey* Vilmost, *Héjy* Imrét, *Patacsi* Dénest és *Petrovics* Györgyöt. Az eredmény kihirdetése után *Apponyi* gróf, mint kor-elnök köszönetet mondott az erkölcsi támogatásért, melyben képviselőtársai részesítették, majd hosszas ünneplés után elhagyta az elnöki széket.

Rövid szünet után *Almássy* László, a megválasztott elnök, foglalta el az elnöki széket és az ülést megnyitva, többek közt a következőket mondta:

Az elnök székfoglalója.

— A képviselőház, mint a törvényhozásnak alkotmányos tényezője, amely működésében senki másnak, csak a nemzetnek felelős, újra megkezdte törvényalkotó munkásságát.

— Majdnem minden nemzet többé-kevésbé szenved az évtizeddel előbb lezajlott és ránk nézve katasztrófális események

gyázos következményei alatt. E következmények országunkra végzetesek, de súlyos világpörögnek is nehezítik népünk helyzetét. Balsorsunkban önbizalomra, kitartásra, szenvedéseket tűró lélekre és el nem csüggedő akaraterőre van szükségünk, a nemzet évezredes múltjából merített reményekre, a haza önzetlen szolgálatára, de ezenkívül nem csekélyebb jelentőségű szükségünk van osztály- és rangkülönbség nélkül, a haza minden polgárát felelőleg dolgozó társadalomra, amelynek különböző teréken kifejtett és a nemzet megbecsülésével találkozó szellemi és testi munkája kiteljesíti a nép jólétét, az ország közérdekét és vég-eredményében azt a nagy célt szolgálja, amelynek elérésére való szakadatlan törekvésben mindnyájan egyek vagyunk, tudniillik: igazságos revízióját annak az itéletnek, amely rólunk, nélkülünk határozva, országunkat balsorsba döntötte.

— E nagy cél szolgálatában a nemzet léteért folytatott küzdelmében az állam fennléti fejelet az élén első és vezető a nemzet törvényhozása. Bár tagjait különböző elvek és világnézetek választják el egymástól, de összeköti őket az országnak és a népek mindenkifelelt álló érdeke, a nagy közérdek. Vezetésként ezek az irányelvek tanácskozásainkat, uralkodóink indulatainkon, a nagyfotosságu feladatainknak megfelelő megfontoltsággal teljesítsük országunk alkotmányra értelmében és a dolog természetéből folyó legnagyobb jelentőségű és mindenkifelelt álló munkásságot az állam minden polgárára egyenlően kötelező törvények alkotását.

— Legyen e Ház működése a nehéz helyzetben lévő ország érdekében minél gazdagabb és hasznosabb, igazi és maradtandó sikerekben. Erre irányuló igyekezetben a saját és tisztársaim részéről és nevében kérem képviselőtársaim támogatását, mert csak így leszünk képesek köteleseink eredményes teljesítésére. Zajos tetszés fogadta az elnök beszédét, aki azután jelentette, hogy a választások az összes választókerületekben megtörténtek. A benyújtott 230 megbízó-levél közül 236 kifogástalan, három kifogásolt. Ezt a három kifogásolt megbízólevelet a közigazgatási bírósághoz tette át.

Ezután az elnök a karzaton megjelent óceánrepülőket üdvözölte. Az ülésnek erről a részéről lapunk más helyén közlünk tudósítást.

Indítványozza ezután, hogy a jegyzői kar számát négygyel szaporítsák. A Ház ehhez hozzájárult. Az ülés ezzel véget ért.

A július hó 23-iki, esütörtöki ülésen napirend előtt Hegedüs Kálmán hatóságos szavakkal tette szövé a Szent László-úti házbeomlás ügyét, miközben egy darab újjal morzsolható cementet tett az asztalra, igazolással arra, hogy ilyen cementből épült a ház. Felhívja a kereskedelmiügyi miniszter figyelmét arra, igyekezzen az iparfelügyelők színvonalát emelni, hogy hatóság ellenőrzés alá kerüljenek az összes építkezések. Fedeztetil szorgalmat erre azok az összegek, melyek megmaradnak, ha eltűntek a közpénztárakattól, hogy egy személynak különböző címeken javadalmakat fizessenek ki. Terjeszsen be a kormány törvényjavaslatot, mely szerint ne magán, se közalkalmazottaknak a miniszterelnök fizetésénél nagyobb javadalmazása ne lehessen. Végül bejelentette, hogy július havi képviselői fizetését a nyolc halott hátramaradtjai számára ajánlja fel.

Hegedüs Kálmán költői lendületű beszédét hosszantartó tapssal jutalmazta a Ház.

Álmássy László házelnök a bizottságok alakuló munkájának kihirdetése után azt indítványozta, hogy a Ház másnap, július hó 24-én, a további teendők iránt intézkedjék.

Eckhardt Tibor, a Gaal Gaston-párt nevében, azt kívánta, hogy a legközelebbi ülés napirendjére a kormány által kibocsátott pénzügyi szükségrendeletek törvényesítését tűzzék ki, majd a választási visszaélésekről beszél, a szocialdemokrata képviselők élénk tetszése mellett. Óriási vihar tört ki a Ház minden

oldalán Eckhardt Tibor kijelentéseire, aki többek közt azt mondta, hogy nem szabad túrnunk, hogy Szent István birodalmából piszkos Balkánt varázsoljunk. Ezért a kijelentésért elnöki rendreutasításban részesült.

Ezután Bethlen István gróf miniszterelnök állott fel szó-lásra és bejelentette, hogy a kormány törvényjavaslatot nyújt be, melyben a szükségrendeletek törvényesítését kéri. Ezután tiltakozást jelentette be az ellen, hogy az elítte szó a választások során a hatóságok magatartását piszkos Balkánnak minősítette és visszautasította azt a vádat, hogy a kormány akár a multban, akár a jelenben agrárellenes irányzatot követett volna. Ennek a vádnak csak az lehet a célja, hogy az ország gazdasági közönségét azon párt ellen hangolja, amelynél többet a gazdasági közönség érdekében soha semmiféle párt még nem tett.

A miniszterelnök beszédét hosszantartó taps és helyeslés fogadta az egységspárt és a kereszténypárt részéről. Farkas Gyula az elnök napirendi javaslatát mellett foglalt állást, mert károsnak tartaná, ha a választási visszaéléseket napirendre tűznék. Tiltakozik az ellen, hogy a kérdést úgy állítsák be, mintha Magyarország kertjében melegágyi fehér lilium volna az ellenség, a kormányt pedig csupa vörös virág és gyom. Váry Albert sajnálattal látja, hogy az ország súlyos helyzetében a képviselőház nyugtalan és szenvedélyes hangon kezdi meg a tanácskozásait. Ami a választási visszaéléseket illeti, orvoslásért forduljanak az illetékes hatóságokhoz. De sokkal súlyosabb a mai helyzetünk, semhogy ezekről a kérdésekről ilyen nyugtalan hangon tárgyalhassunk.

Ezután Pejer Károly szocialista képviselő interpellált az ország gazdasági és pénzügyi helyzetéről és arra kérte a kormányt, hogy tájékoztassa a Házat, miért volt szükség a pénzforgalmat korlátozó rendelkezés kiadására.

Bethlen István gróf azonnal válaszolt az interpellációra. A miniszterelnök beszédét lapunk más helyén közöljük.

Bethlen István gróf beszéde után a Ház tudomásul vette a miniszterelnök nyilatkozatait, az elnök napirendi javaslatát elfogadta és ezzel az ülés véget ért.

A július hó 24-iki, pénteki ülésen az elnöki bejelentések után Wekerle Sándor pénzügyminiszter betérjesztette a gazdasági hitelről rendjének, továbbá az államháztartás egyensúlyának biztosításáról szóló törvényjavaslatot, amelyre a Ház kimondta a sürgősséget.

Ezután Sauerborn Károly Gaal Gaston-párti képviselő sürgős interpellációt mondott el a buza áresésével kapcsolatban. Bud János kereskedelmiügyi miniszter válaszában utalt arra, hogy csak átmeneti áralakulásról van szó. Ausztriával már létrejött a megállapodás, amelynek értelmében ott 2,6 millió métermáza búzát, Olaszországban pedig 2 millió métermáza búzát tudunk elhelyezni. Németországgal is megvan a kedvezményes buzaszerződés és minden reményünk megvan arra, hogy ez is rövid időn belül éreztetni fogja kedvező hatását. A gazdasági közönség ne siessen drujának eladásával, mert ezek a kereskedelmi szerződések alkalmat adnak majd arra, hogy jó áron adhassa el gabonáját. A kenyér árának alakulásával kapcsolatban azt hangsúlyozta, hogy semmi körülmények között nem lesznek olyan kenyérrak, amelyek a buzaárral nem volnának arányban.

Sauerborn Károly újabb felszólalásában azt hangoztatta, hogy a boletta nem kell a gazdáknak.

Erre többen azt kiáltották feléje:

— Csak a Gaal Gaston-párti gazdáknak nem kell!

Bud János kereskedelmiügyi miniszter kijelentette, hogy ha megkérdezik a magyar gazdaságszolgálat, akkor azt a választ fogják kapni, hogy annak kilencvenötöze százaléka helyesli a bolettát. A mezőgazdaságot minden körülmények között meg kell segíteni.

Sauerborn Károly viszonválaszában ismét azt a kijelentést tette, hogy bolettával a gazdaságszolgálat nem lehet segíteni. Nem bolettára, hanem a földadó elengedésére és a kartelek megszüntetésére van szükség.

A Ház többsége a miniszter választást tudomásul vette.

Július hó 25-én, szombaton a Ház nem tartott ülést.

A július hó 27-iki, hétfői ülésen Temesváry Imre előadó betérjesztette a pénzügyi bizottság jelentését a felhatalmazási törvényjavaslatról. Ezután Fekete Lajos betérjesztette a gazdasági bizottság jelentését a képviselőházi jegyzők javadalmazásáról: csökkentéséről.

A Ház július hó 28-án, kedden kezdte meg a nagyjelentőségű felhatalmazási törvényjavaslat vitáját.

Magyar ember
magyar cégtől vásárol

minden hangszert,
melyet a legfinomabb minőségben és legolcsóbb árban

REMÉNYI MIHÁLY
hangszertelepe szállít.

Budapest, VI./29. Király-utca 58.
Kérje most megjelent új árjegyzékemet.

A felsőház ülése.

A felsőház július hó 22-én tartotta meg alakuló ülését, amelyen egyhangulag *Wlassics* Gyula bárót választották meg elnöké, *Széchenyi* Bertalan grófot és *Beöthy* Lászlót alelnökké. A választás lezajlása után *Széchenyi* Bertalan gróf a következőket mondotta:

— Az elnök ur betegsége miatt akadályozva lévén, reám hárul a megítélt feladat, hogy *megválasztásunkért* *őszinte köszönetet mondjak*. — Ezután köszönetét fejezte ki a kor-elnöknek, majd megválasztották háznagynak *Rakovszky* Endrét, jegyzökké pedig *Bethlen* Pál grófot, *Bezerédj* Istvánt, *Borbély* Györgyöt, *Dány* Balázst, *Joannovich* Pált, *Khuen-Hédervány* Károly grófot, *Kühne* Lórándot és *Latinovics* Endrét.

A bizottságok és bíróságok tagjainak megválasztása után az elnök az ülést berekesztette.

Az átmeneti intézkedéseket törvényesítő törvényjavaslat bizottsági tárgyalása.

A képviselőház pénzügyi bizottsága július hó 24-én kezdette meg a gazdasági és hitelélet rendjének, továbbá az államháztartás egyensúlyának biztosításáról szóló törvényjavaslat tárgyalását.

A javaslat tíz paragrafusból áll. Az első és második szakasz a már kiadott rendeletek törvényesítéséről és újabb szükség-rendeletek kiadásáról intézkedik. A harmadik szakasz az első két szakaszra vonatkozó büntető rendelkezéseket állapítja meg és két hónapi elzárást, illetőleg nyolcezer pengőig terjedő pénzbüntetést állapít meg. A negyedik szakasz felhatalmazást ad a kormánynak olyan intézkedések megtételére, amelyekkel az állami kiadásokat csökkentheti, másrészt a bevételeket fokozhatja a meglévő közszolgáltatások emelésével és újak elrendelésével. Az ötödik szakasz az állami kiadások csökkentését kiterjeszti az önkormányzatok háztartására. A hatodik szakasz felhatalmazza a pénzügyminisztert, hogy a szükséghez képest kamatozó pénztárjegyeket, vagy kincstári váltókat adhasson ki. A hetedik szakasz harminchárom tagú országos bizottság létesítéséről intézkedik. Huszonkét tagot az országgyűlési képviselők, tizenegy tagot pedig a felsőházi tagok tesznek ki. Egyben olyan szakértőket is meg lehet hívni a bizottságba, akik nem tagjai az országgyűlésnek. Az országos bizottság a kormány által tervebe vett intézkedések helyességét és célszerűségét megvizsgálja, véleményét nyilvánítja, sőt javasolhatja az országgyűlésnek, a jelen törvény végrehajtásának határain belül, a kormánynak felelősségrevonását is. A nyolcadik szakasz arra kötelezi a kormányt, hogy e törvény alapján tett rendelkezéseiről az országgyűlésnek jelentést tegyen. A kilencedik szakasz a véshírtérjesztők megbüntetését mondja ki: a büntetés mértéke egy évig terjedhető fogház. A tizedik szakasz a törvény életbeléptetéséről szól és kimondja, hogy a törvény alapján tett rendelkezések hatálya 1932. évi június hó végén megszűnik.

A vita során *Schandi* Károly dr. a takarékbetétek kezelésénél a mezőgazdasági üzemek részére ugyanolyan elbánást kér a kormánytól, mint amint az ipari és kereskedelmi üzemek élveznek. A falusi nép fegyverezett és hitelszövetkezeteiben teljes a bizalom az ország jövője iránt. *Biro* Pál szerint a szükség-rendeletek kibocsátása elkerülhetetlen volt.

Wekerle Sándor pénzügyminiszter behatóan ismertette a folyó költségvetési év várható alakulását, rámutatva arra, hogy a költségvetés egyensúlyát elsősorban a kiadások csökkentése útján tartja biztosítandónak. Az országos bizottság feladata lesz, hogy az elérhető megtakarításokkal a legkomolyabban foglalkozzék, de szükség esetén nem szabad visszarúgni a bevételek fokozásától sem. A fennálló átmeneti rendelkezéseknek mielőbbi megszüntetését maga a kormány is kívánja. Ezt mindenestre elő fogja mozdítani az a körülmény, hogy a külföld részéről a rövidlejáratú hitelek visszavonásának megszüntetése tekintetében már is történtek határozott kijelentések, továbbá, hogy a már kitalálásra helyezett kölcsön felvételének nem lesz akadályja. A kormány a betéteket semmi körülmények között és semmiféle célra nem fogja igénybe venni, hanem azokat feltétlenül meg fogja védeni.

A kormány mindent megtesz abban az irányban is, hogy az átmeneti intézkedések tartama alatt a gazdasági életben fennakadás ne álljon be. Ezt a célt szögálja a ma (július hó 25-én) kiadott két rendelet is, amely közül az egyik a gabona-vásárlást kívánja megkönnyíteni azzal, hogy a hivatásos gabonakereskedőknek a pénzügyintézeteknél elhelyezett betéteit gabonavásárlás céljaira felszabadítja és egyben lehetőséget nyújt arra,

hogy a pénzügyintézetek hivatásos gabonakereskedők részére gabonavásárlás céljára hiteleket nyújthassanak. A másik rendelet pedig lehetővé teszi, hogy a váltóadások a pénzügyintézetek által leszámitott és lejárt váltóik rendezésére a pénzügyintézeteknél lévő betéteiket szabadon felhasználhassák.

A bizottság másnap, július hó 25-én folytatta a törvényjavaslat vitáját és néhány felszólalás után a javaslatot általánosságban elfogadták. A részletes tárgyalás befejezése után *Wekerle* Sándor pénzügyminiszter kijelentette, hogy az államháztartás egyensúlyát elsősorban a kiadások apasztásával kívánja elérni és csak akkor és oly mérvben kell a bevételek fokozásához nyulni, ha elkerülhetetlenül szükség lesz rá.

A javaslatot a bizottság elfogadta.

Napok kérdése a hét millió fontos kölcsön kiutalása.

A kormány július hó 26-án értesítést kapott a francia kormánytól, hogy Franciaország kész résztvenni a Magyarországnak nyújtandó rövid lejáratú kölcsön kibocsátásában. A tárgyalások a többi pénzügyi piacokkal is folyamatban vannak és remélhető, hogy a kérdés néhány napon belül kedvező befejezést nyer. Körülbelül hét millió angol font (százkilencven millió pengő) felvételéről van szó. A kölcsönben a magyar bankok is részesednek bizonyos arányban. A kölcsön nagy összeggel szaporítani fogja az ország külföldi pénzkészletét, amely nagy alátámasztást nyújt a helyzet biztonsága szempontjából. A hét millió font felvétele után sor kerülhet arra, hogy a jelenleg érvényben lévő korlátozások fokozatosan leépíttessenek.

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG

GAZDATÁRSADALMI HIREK

Képviselők mozgalma a borválság elhárítása érdekében.

Az elmúlt héten a képviselőházban *Bessenyei* Zénó országgyűlési képviselő elnöke alatt összejöttek a képviselőház borvidéki képviselői, hogy megvitassák a szőlőgazdaság és a borértékesítés kérdéseit. *Bessenyei* Zénó megnyitójá után *Esterházy* Móric gróf, *Hunyady* Ferenc gróf, *Lázár* Miklós, *Inkey* Pál báró, *Orffy* Imre, *Dinich* Ödön, *Biedermann* Imre báró, *Erdélyi* Aladár, *Görgey* István és *Turchányi* Egon szöveget hozza a borszállás és értékesítés időszerű kérdéseiről. A borvidéki képviselők értekezlete elhatározta, hogy érintkezésbe lép a földmivelésügyi és pénzügyi kormánnyal a borszállás adóinak, a borszállás megszervezésének és több igen fontos, az ország egész szőlőgazdaságát érintő kérdések tisztázása tekintetében. Az értekezlet elhatározta továbbá, hogy a borvidéki képviselőknek pártkülönbség nélkül való együttműködését egy a borvidékek, mint az ország érdekében szükségesnek tartja és még a parlamenti szünet alatt is állandóan fenntartják egymással a kapcsolatot.

Az idén csökkent a selyembubótermelés.

A földmivelésügyi minisztériumba érkezett jelentések alapján megállapították, hogy az idén a selyembubótermelés csökkent. A bubóbevételek az ország mind a 84 beváltóhelyén megkezdődött. A délvidéken, Baranyában, Tolnában, Bácskában és Békés megyében teljesen elkészültek a beváltás munkájával. Tavaly 28.000 selyembubótermelő gazda volt, az idén alig 20.000 gazda foglalkozott vele. A csökkentés oka a beváltási árak jelentős esékesében leli magyarázatát.

Felhívás a paradicsomtermelő gazdákhöz.

A földmivelésügyi minisztérium programjába vette, hogy az országban a gazdaközönség körében propagálni fogja a paradicsomtermelést és ezért módot kíván nyújtani arra, hogy a

Eladó

három darab szimenthali háromnegyed éves törzskönyvezett

telivér üsző

olcsó árban. Bármikor megtekinthető.

CZIGÓTH JÓZSEF,
Görgeteg.

gazdák már most ezen a nyáron fixáron tudják értékesíteni paradicsomtermésüket. A paradicsomtermelés ügyének intézésére a *Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamarát* (Kecskemét) kérte fel a földművelésügyi miniszter. Most a kamara felhívja a paradicsomtermelő gazdákat, hogy akik be akarnak kapcsolódni ebbe az akcióba, azonnal jelentkezzenek a kamara kecskeméti irodájánál, ahol részletes tájékoztatást kapnak.

A magyar buza áralakulása és termelési költsége 1920—1930-ig.

Most jelent meg *Rege* Károly dr. m. kir. gazdasági tanácsosnak, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület titkárnak rendkívül értékes uttörő munkája a magyar búzának áralakulásáról és termelési költségeiről. A munka az első részben 1820—1890-ig foglalkozik a buza áralakulásával. A második rész 1900-tól 1913-ig tárgyalja a magyar gabonavédművek hatását és a buza áralakulását összehasonlítva a termelési költségekkel. A harmadik rész 1914-től 1921-ig a hatósági buzaárak alakulásával foglalkozik. A negyedik rész 1921—29-ig a háború utáni búzatermelés helyzetét, a gabonaárak emelkedését, majd a nemzetközi agrárválság kezdetét a gabonaárak esésével kapcsolatban tárgyalja. Majd részletes adatokkal közli a mezőgazdasági és ipari cikkek árszintjét a háború után. Az ötödik rész 1929—1931-ig tárgyalja a legújabb idők eseményeit, a buza árszűkületét, a gabonajegyrendszer, boletta bevezetését, valamint a gabonaválság orvoslására benyújtott összes javaslatokat. Végül rámutat a szerző az orvoslás egyedüli módjára, mely Magyarországon egyedül a buzaárak 25 pengőre való emelésével történhet meg, mert a gazdának jelenleg a termelési költségei ezen az árszinten mozognak. Végül egy naptárt közöl arról, hogy mely hónapban, mikor aratnak búzát a világon. A munka 104 oldal terjedelmű és csupán a szerzőnél kapható, a „Patria” Irodalmi és Nyomdai Rt. utján.

Hogy lehet a baromfityénység a falu életének könnyítője.

Most jelent meg Kaposváron, az *Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara* kiadásában *Molnár Pál* kamarai titkárnak, *Hogy lehet a tyuktenyésztés a falu életének könnyítője?* című népies ismertető füzet. A 60 oldalra terjedő könyvecskének négy hónapon belül ez már a második kiadása, mert az első néhány hét alatt teljesen elfogyott. A kis könyv, különösen a falvak s tanyák népének roppant hasznos baromfityénységi útmutatója. Kimutatja, hogy a jelen viszonyok között 60 tyúk több hasznot hajt, mint egy 8 literes tehén és megtanít rá, hogy ezt a jövő-

delmet hogyan lehet kevés befektetéssel, tehát olcsón elérni. A második kiadás az elsőnél nagyobb terjedelemben, 20 tanulságos képpel kibővítve jelent meg és megrendelhető a szerzőnél (Kaposváron, Német István-utca 23. Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara.) Az ára mindössze 60 fillér, amely bűnyegben is beküldhető és amelyben a postaköltség is benne van.

Junius hónap 7.5 millió behozatali többlettel zárult.

A *Statisztikai Hivatal* közlése szerint júniusban a behozatal értéke 50 millió, a kivitel értéke pedig 42.5 millió pengőt tett, a június havi mérleg tehát 7.5 millió pengő behozatali többlettel zárult. A múlt év június havához viszonyítva a behozatal értéke 13.5 millió pengővel esett vissza. A legfontosabb behozatali áruk importja általában hanyatlott, s ezáltal a takarmányhiány miatt importált tengeri behozatala emelkedik ki a legfontosabb importáruk közt a harmadik helyen. Legnagyobb mértékben a nyersdohány, a gépek és készülékek, a nyers- és megmunkált fa, a szén, továbbá textiliák behozatala csappant meg. A kivitel értéke a múlt évi június havi forgalomhoz viszonyítva 33.4 millió pengővel kisebbedett. Rendkívül nagy mértékben csökkent az állatkivitelünk s különösen a sertéskivitel zsugorodott össze. A buza és a liszt exportjában is nagy hanyatlás mutatkozott, ezenkívül a cukor és a friss gyümölcs kivitele apadt le jelentős mértékben. A legfontosabb kiviteli cikkek közül a kikészített prémbőr exportja szerepel említésre érdemes emelkedéssel.

Mínőségi buzaverseny.

Az *Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara*, a *Somogy megyei Gazdasági Egyesület* és a *Délmagyarországi Gazdatárház Szövetkezet* minőségbuzaversenyt rendeznek. A verseny célja, hogy a somogy megyei termelőket exportképes búzáik termelésére ösztönözze. A versenyen minden somogy megyei gazda bevetett területének nagyságára való tekintet nélkül, résztvehet. A szövetkezet tárházában lévő búzáik is résztvesznek a versenyben. Az első díj vándordíj, amelyet *Széchenyi Géza* gróf erdőesokonyai nagybirtokos alapított. A díj nyertese azt egy évig birtokolja. Részletes felvilágosítást szívesen nyújtanak a versenyt rendező szervezetek.

A búzaárak további esését jóslják az amerikaiak.

A washingtoni (Északamerikai Egyesült Államok) földművelési hivatal nyilatkozata szerint az előrelátható búzatermés és a kilitásban lévő buzaereslet következtében az elfővendő évben is alacsony búzaárakra lehet számítani. Dacára annak, hogy búzában nem számítanak rekordtermésre, a világ búzakeresletei változatlanul igen jelentősek maradnak, mivel a világ búzatermő országokban hatalmas készletek vannak felhalmozva és Oroszországban a termésterületeket növelték.

Újabb nagymennyiségű ezoinos buza került a piacra.

Mint ismeretes, a kormány a takarmányhiányra való tekintettel elhatározta, hogy a meglévő, mintegy kétfélmillió métermázsza gabonafelesleget denaturálva juttatja a mezőgazdaságnak takarmányi célokra. Ennek folytán a Futura, mint a denaturálható felesleg egy részét, most újabb nagymennyiségű darátatlan ezoin-buzát bocsát a gazdatársadalom és hízalók rendelkezésére, kizárólag állati takarmány céljaira, korlátlan mennyiségben, az eddigi 13 pengős árbán, bolettamentesen. Darált állapotban az ezoin-buza egy pengővel drágább, vagyis 14 pengős árbán kerül forgalomba, de csak azokon az állomásokon, ahol a darálás lehetősége megvan. A darátatlan ezoin-buzát a következő állomásokon hozza forgalomba a Futura: Budapest, Cegléd, Miskolc, Nyiregyháza, Mátészalka, Debrecen, Kisujszálas, Pegyvernek, Békéscsaba, Győr, Szombathely, Nagykanizsa, Kaposvár, Pécs, Bares.

Sertésvész Fejérmegyében.

Fejér vármegyét, amelynek nagyrészét a jég elverte, most újabb csapás sújtja. A vármegye 14 községében a szarvasmarhák között ragadós szájszél- és körömfájás, 41 községben pedig sertésvész lépett fel. Ezt valószínűleg Komárom vármegyéből hurcolták be. Számos állat elhullott. A kis borjúk majdnem mind elpusztultak. A helyzet megvizsgálására a földművelésügyi miniszter leküldötte *Bem József* állategészségügyi főfelügyelőt. *Farkas Gyula* állategészségügyi főfelügyelő előterjesztésére az alispán a vármegyében két vesztérületet alakított. Ehhez tartoznak az egész móri járás és a fehérvári járásnak fertőzött községei.

Előfizetőink és olvasóink figyelmébe!

Az alant felsorolt példaköltségű GAZDASÁGI KÖNYVEK beszerezhetők a pénz előzetes beküldése mellett a VASÁRNAP kiadóhivatalánál, Budapest, VIII., József-körút, 5. szám.

<i>Darvas</i> : Hazai gyógynövényeink ismertetése	P 7.50
<i>Dégen Á.</i> : Utmutató a vetőmagvizsgáló állomás igénybevételéhez	P 2.—
<i>Dorner</i> : Sertéstenyésztés és hizlalás, II. kiadás	P 18.—
<i>Farkas</i> : Az év 12 hónapja. Mezőgazdasági teendők havi emlékeztetője	P 2.30
<i>Pettenkoffer Sándor</i> : A jó pincégazda, II. kiadás	P 2.40
<i>Winkler-Balás</i> : Baromfibeetegségek, II. kiadás	P 6.—
<i>Sporcz Pál</i> : A kisgazda mezőgazdasági gépei	P 6.—
<i>Ujhelyi Imre</i> : A tejgazdaság dióhéjában	P 1.20
<i>Winkler János</i> : Baromfi hizlalás és értékesítés	P 1.20
<i>Gyűrűs József</i> : A zöldtrágya és alkalmazása	P 3.—
<i>Schreckler János</i> : Az istállótrágya kezelése, II. kiad.	P 6.40
<i>Cselkó István</i> : Marha-, juh- és sertéshizlalás	P 1.20
<i>Cselkó István</i> : Fejőstehenek okszerű takarmányozása	P 1.20
<i>Dlovcsky Ede</i> : Táblázatok a takarmányadagolások kiszámításához	P 4.—
<i>Witthen Lajos</i> : Hussertés tenyésztés időszerű kérdései	P 1.20
<i>Kovács Gáspár</i> : A házinyul mint haszonállat	P 1.—
<i>Cselkó István</i> : 494 kérdés és felelet a takarmányozás gyakorlatából	P 7.—
<i>Pettenkoffer</i> : A bor, annak készítése és kezelése	P 8.40
<i>Takács Gy.</i> : Vetőburgonyatermelés	P 5.—
<i>Friedl G.</i> : Vetőmagcsiszás	P 1.—
<i>Péterffy</i> : A korai burgonya termesztése	P —.60
<i>Reditzkymé</i> : Ipari és kereskedelmi növények	P 1.—
<i>Rovara E.</i> : Répatermelés	P 5.—
<i>Bittera Miklós</i> : Mitrágyák és mitrágyázás	P 4.40
<i>Hérics-Tóth</i> : A szeszgyártás kézikönyve	P 32.—

Ima.

Mindenható Isten,
A nagy világ Ura,
Leggyél mindig velem,
Nehéz munkáimba.

Segítsél áttem sok,
Rögös utjaim át,
Könnyítsd meg életem
Nehéz lefolyását.

Ha munkába fogok,
Légy a segítségem,
Mert te nálad nélkül,
Homokvár lesz minden.

S mikor munkámat
Szépen befejeztem,
Add rá áldásodat,
Mindörökké: Amen.

Irta: HEGEDŰS ISTVÁN (Kistelek).

Októberig pályázhatnak tanulmányi ösztöndíjakra a hadiárvaik. A népjóléti miniszter az új tanévben is ösztöndíjakat adományoz a hadiárvaiknak és hadirokkantak gyermekeiknek. Most jelent meg a népjóléti miniszter erre vonatkozó hirdetménye. Eszerint ösztöndíjban részesülhet középiskolai vagy főiskolai tanulmányai, illetve tanonképzés ideje alatt a nem hivatásos állományba tartozott katonai hadiárva és a nem hivatásos állományból származó, legalább 25 százalékos hadirokkant gyermeke. Nem kaphat ösztöndíjat az a tanuló, aki másféle ösztöndíjat vagy ingyenes intézeti ellátást kap és aki állam- vagy nemzetellenes magatartása, erkölcsi fogyatkozása, büntetett előlete miatt kifogás alá esik. A főiskolai hallgatók 80, a középiskolák felsőbb osztályának tanulói 70, a középiskolai alsóosztályok tanulói 60, az iparos, kereskedő vagy kertésztanoncok évi 50 pengő ösztöndíjat kaphatnak. A kérvényeket október elsejéig hivatalos úrlapon nyújthatják be a népjóléti minisztériumba.

Hatvan éves házassági évforduló. Tschurl Ferenc nyugálománnyú tábornok most ilte meg Egerszólát községben házasságának 60. évfordulóját feleségével született brezovai és egerfalmosi Brezovay Piroskával. A tábornok és felesége gyermekeik, unokáik és rokonai körében friss egészségben ülték meg a ritka ünnepet Tschurl Ferenc tábornok, mint az 5-ös ulánusok hadnagya, résztvevett a közigazgatási csapatában, majd mint a cs. és kir. 6. huszárezred kapitánya véglegződött a boszniai okkupációt, később mint a 9-es huszárok alezredese Ottó főhercegnek, mint ezredparancsnokának oldala mellett teljesített szolgálatot s később a 13-as jászuk huszárok ezredparancsnoka volt.

A magyar vízipólócsapat megverte a franciákat. Julius hó 26-án, vasárnap zajlott le Budapesten, a Császárfürdő-uszodában a magyar-francia vízipóló-mérkőzés, melyet a kitünő magyar csapat nyert meg 5:1 gólaránnyal. A 4×200 méteres uszóstafétát több, mint egy uszodahosszal ugyancsak a magyar csapat nyerte meg a franciák előtt.

Új cseppkőbarlangot tártak fel Lillafüreden. Lillafüreden, a Palotaszálló közelében Kadics Ottokár főgeológus, egyetemi tanár új cseppkőbarlang feltárását kezdte meg. A barlang egy kis részét eddig is ismerték. Az újonnan feltárt rész mintegy 300 méter hosszú és hét teremből áll, amelyekben gazdag cseppkőképződmények találhatók. Az utak és a világítás kiépítése után a barlangot, melyet Szent István király nevére neveztek el, augusztus 20-án nyitják meg.

Az új budapesti kenyérrák. A budapesti sütőipar-testület július hó 27-én megállapította az új fővárosi kenyérrákát. Eszerint a félféher kenyér ára, az eddigi 40 fillér helyett 46 fillér, a barna kenyér ára, az eddigi 32 fillér helyett 40 fillér lesz. A péksütémény ára változatlan marad. A sütőipar-testület azon iparkodik, hogy a kereskedelmi minisztérium olcsóbb kenyérlisztet bocssáson a pékek rendelkezésére. Ha a tárgyalások eredménnyel járnak, akkor a pékek olcsóbb fajta kenyéret is forgalomba fognak hozni.

A Graf Zeppelin elindult az Északi Sarkra. A Graf Zeppelin az elmúlt héten indult el az Északi Sarkra, tudományos vizsgálatok megkezdése céljából. Utjának első állomása Leningrád (Szentpétervár) volt, ahonnan július hó 27-én, délelőtt 11 órakor indult el az Északi Sarkra. A Graf Zeppelintől lezutoább érkezett szikratávirat szerint a léghajó már a Ferenc József-föld közelében jár és utja alatt semmi zavaró körülmény nem merült fel.

Menetdíjkezdmények a budapest—mohácsi vonalon. A Magyar Királyi Folyam- és Tengerhajózási Rt. igazgatósága közli, hogy ez évi július hónap 25-étől kezdve a budapest—mohácsi vonalon az alábbi menetdíjkezdményeket lépteti életbe: 1. Budapest egyrészt és Dunaföldvár alatt fekvő állomások (Paks, Kalocsa, Baja, Mohács stb.) másrészt valé formájában 25 százalékos kedvezményes kirándulási menetúti jegyek lépnek életbe, amelyek bármely napon és bármely hajóosztályban igénybevehetők és az állomási pénztáraknál válthatók meg. Ezek a jegyek, az indulás napját nem számítva, három napig érvényesek. A visszautazás az utas választása szerinti akár a társaság, akár pedig az Első Dunaagózhajózási Társaság hajóján történhetik. 2. Budapestről Mohácsra és vissza I. osztályban utazók részére 40 százalékos kedvezménytelé hétévi jegyek (week-end-jegyek) adatként ki, amelyekkel az utazást akár Budapesten, akár pedig Mohácson lehet megkezdeni. Ily jegyek tulajdonosai hálólhely igénybevétele esetén az oda és vissza utra csak egyszeri hálólhelyilletéket fizetnek. Ezekkel a jegyekkel az utazás szombaton kezdendő meg és hétfőn fejezendő be. A visszautazás szintén akár a társaság, akár az Első Dunaagózhajózási Társaság hajójával történhetik, ez utóbbit esetben azonban kedvezményes hálólhelyekre nem tartható igény. Az utazást sem a kirándulási jegyekkel, sem a hétévi jegyekkel megszakítani nem lehet. 3. A budapest—mohácsi vonal bármely viszonylatában azonkívül legalább 15 személyből álló csoportok az I. osztályon 25 százalékos menetdíjkezdményre tarthatnak igényt.

Szerelmi dráma két halottal Csabrendek községben. Kustos János csabrendeki legény már évek óta szerelmes volt Párkánypuszta egyik legmódosabb gazdájának leányába, a tizenhét éves szép Prilip Annába. Ezt a szerelmet a leány szülei nem nézték jószemmel, mert a legény szegény családból származott. Esztendőközön át hiábavaló volt a fiatalok minden kérése és próbálkozása, a szülők hajthatatlanok maradtak. A mult héten Kustos János Párkánypusztáról megszökött Prilip Annát és elvitte saját szülői házába, Csabrendekre. Itt éltek együtt három napig, azt gondolván, hogy a szülők talán most már hozzájárulnak házasságukhoz. A leány szülei azonban a fiatalokat keményen megdorzálták és erőszakkal szét akarták választani őket. Erre a fiatalok elkeseredésükben a ház padlására mentek, ahonnan pár perc múlva két revolverdörrenés hallatszott. Kustos János és Prilip Anna átlótt szívvél, élettelenül fekiadt a padlás kövezetén. Levelet hagytak hátra, amelyben bejelentették, hogy önként válnak meg az élettől, mert a leány szület nem engedték meg a házasságot. Hétfőn délután temették a fiatalokat Csabrendek és Párkánypuszta község örösi részvéte mellett.

Autószerencsétlenséget okozott az öngyilkosielölt. Az autóbalesetek történetében alig fordult még elő olyan eset, mint aminő most Szekesfehervár határában történt. Délelőtt 10 óra tájban a Bp. 25042. számú budapesti gépkocsis ment keresztül Szekesfehervárott Siótok irányába. Az autóban Böhm Imác dr. budapesti gyógyszerész ült feleségével, két leányával, barátjával, Abonyi dr. mezőkövesdi ügyvéddel és Stochlner Mórnéval. Az autót Renner István vezette. Amikor az autó kiért a városból, az ut szelén húzóó árokból előmászott egy óra földmives, négykézláb az autó elé kuszott, hogy az elgázolja. Renner ki akarta kerülni az öngyilkosielöltet, de ez egyre az autó elé akart kerülni. Az autó mindinkább jobbra került, minam beleest az árokba. Böhm Imác né sulpos avarakódást szenvedett. Stochlner Mór né Böhm Márta karukat törték. A baleset okozóját, Odor Lajos hatvankétéves cászli földmivist a rendőrség letartóztatta.

Gyujtogatók Keszöle községben. Keszöle községben felgyujtogatták a plébános szalmatermését, a következő napon a főkapitány szalmatermése lett a tűz martaléka. A községben most nagy a rémület, mert kétségtelen, hogy a tűz terjesztő gyujtogatók eredménye. Már az elmúlt évben is gyors egymásutánban hat tüzeset volt itt és a vizsgálat mindannyiszor megállapította, hogy a tüzet a kazlak belsejébe duvott anjótannag okozta. A kazalulaidonosok északa is kazlak mellett vízsztanak, hogy vagyonukat megmentsék. A csendőrség erőlyesen nyomoz a gyujtogatók ügyében.

Epe- és májbetegségeknel, epekő és sárgaság eseteiben a természetes „Ferenc József“ keserűvíz a hasi szervek működését élénkebb tevékenységre serkenti. Klinikai tapasztalatok igazolják, hogy az otthoni ivókúra különösen hatásos, ha a Ferenc József vizet kevés forró vízzel keverve, reggel égyomorra isszuk. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerházakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

TANÁCSADÓ

Miniszeri elismerés egy mezőgazdasági családnek. A földmivélségi miniszter *Szieber Mihály* újdombóvári-felsőleperdi gazdasági családot, aki egy *félszázada* szolgálja példát adó hűséggel az uradalmat, elismerő okirattal tüntette ki és pénzbeli jutalmat engedélyezett a részére.

Kétfős öngyilkosság ciángázzal. Julius hó 22-én reggel csaknem páratlanul álló, kétfős öngyilkosságot fedeztek fel Budán. A Káplár-utca 11—13. számú Máv. bérpalota egyik lakásában holtan akadtak rá *Kende Sándor* Máv. főmérnökre és a feleségére, született *Vásárhelyi Etelkára*, akik az öngyilkosság borzalmas módját választották: *ciánnal megmérgezték magukat és már harmadnapja feküdtek holtan a bezárt lakásban.* Kende főmérnök a minap megbízott egy lakástisztító vállalatot azzal, hogy takarítsa ki a lakást. A három szobából kétfőt célozattal is akart és azt mondta, hogy a harmadikat majd később takaríttatja. A takarítót vállalat munkásai a tisztításra kijelölt helyiségekbe *behoesztották a mérges ciángázt*, azután gondosan betapasztották az ajtó- és ablaknyílásokat, valamint a hasadékokat, nehogy a halálos mérreggel teltetett gáz az udvarra szivárogjon, vagy áthatoljon a lakás többi részébe. *Kendék* akkor azt mondták a munkásoknak, hogy másnap jöjjenek vissza, átadják majd a kulcsokat, hogy a harmadik szobát is ciánózhassák. A munkások el is jöttek, a lakás ajtaja azonban zárva volt. A rákövetkező napon is ott lártak, de hiába csöngettek, kopogtattak, nem felelt senki. Harmadnap már rosszat sejtve, figyelmeztették a házfelügyelőt, aki rendőrt hívott és kinyitotta az ajtót. A tisztítóvállalat emberei *gázmáskokkal felszerelve behatoltak a lakásba.* Rémülten vették észre, hogy a mérges gázzal teltetett szobák ajtajáról leszagatták a tapaszto papírt, az ajtók tárva-nyitva állnak. Beljebb mentek és ekkor a *hálószobában holtan találták Kende Sándort és a feleségét.* Kendék kinyitották a ciánnal teltetett szoba ajtaját és beléptek oda. A mérges gáz néhány perc alatt megölte rázatát.

Izgalmas életmentés a Rábán. *Czetin Antal* barátjával, *Horváth Józseffel* lovakat usztatott Molnascződön a Rábán. Horváth lovával örvénybe került. A víz leemelte a lóról és lélekjelenlétét elvesztve, nem uszással próbált menekülni, hanem a ló fékzárjába kapaszkodott, majd a fékzárót is eleresztette. A ló kiuszott. Horváth azonban az örvényben bukkácsolt. Czetin társa mentésére sietett. Viaszkodás támadt Czetin és Horváth között. *Horváth oly erővel kapaszkodott Czetinbe, hogy ez sem tudott menekülni és mindketten elmerültek.* A parton állók már azt hitték, hogy mind a ketten életüket vesztik, amikor pár pillanat alatt sikerült Czetinnek a víz alatt magát Horváth kezéből kiszabadítani és a víz felszínére feljőnnie, Czetin kiuszott és öszekarmolt, vérző testtel szaladt a közeli malomnál levő csónakhoz. Evező hiányában a lábával evezett a szerencsétlenség színhelyére. Itt kiszállt és szerencsére *azonnal megtalálta a víz felekén fekvő Horváthot, akit a csónakba emelt és a parton állók éjjenezése között a partra vitt.* Hosszas életmentő kísérletek után sikerült a már halottnak vélt Horváthot életre kelteni és megmenteni. *Czetint a hátor életmentést, az előjáróságot kitüntetésre terjesztette fel.*

Autókra pályázó utonálló Lajosmizse körül. A *Lajosmizse* vezető országúton az elmúlt hét egyik éjszakáján *Szegeled* felé haladt autójával *Massál Kálmán* esendőrőrnagy, aki másodmagával utazott. Lajosmizse alá érve, a sötétben az utat szegélyező fák közül öt ember ugrott az autó elé és megállásra kényszerítette. Azonnal körülfogták az autót és „*Fel a kezekkel!*” kiáltással pénzt követeltek az őrmagtól. Azonban sem az őrmagy, sem kísérője nem ijedtek meg, hanem felvették a harcot a támadókkal. *Karddal és revolverrel védekeztek.* Rövid és heves küzdelem után az utonálló megfutamodott, *Massál Kálmán* tovább utazott autóján és a községben értesült, hogy a *reszedelmes társaság* már az 5. autójá előtt egy másikat is megfutamodott és annak utasait ki is fosztották. A vakmerő támadás tettesének kézrekerítésére a esendőrség megkezdte a nyomozást.

Összeszúrkalta a gyermekét egy pesterzsébeti asszony. *Özvegy Bölcsföldi Jánosné*, akit Pesterzsébeten a Wesselényi-utca 117. számú házban lakik, elküldte a pékhez kenyérvért tizenegy esztendő Ferenc nevű fiát. A fiu mehozta a kenyeret, de hat fillérrel kevesebbet adott vissza, mint amennyi járt volna. Bölcsföldinő szegény asszony, egyedül tartja el gyermekeit és már többször tapasztalta, hogy a fiu pár fillérrel kevesebbet hozott haza a reá bízott pénzből. Az özvegyasszony haragjában megverte a fiát. A gyerek ruzott, kapálózott és *Bölcsföldinő éktelen dühében fölkapott az asztalról egy konyhakést és háromszor a gyermekre dőtte.* A hangos sikoltozásra berohantak a szomszédok és nagynehezen kiszabadították a dühöngő asszonyt kezei közül vérző kisfiút, akit aztán a mentők a Szent István-kórházba vitték. *Bölcsföldinő* ellen megindították az eljárást.

Kérdés: *Budapesti kórházban szolgáló állást szeretnék vállalni. Hova forduljak?* (Sz. J. Végardó.) — **Felelet:** Forduljon közvetlenül a M. kir. Állami Munkaközvetítő Hivatalhoz, Budapest, VIII., József-körút 33. Levéléhez mellékeljen válaszbelvételget.

Kérdés: *Van-e valami jó hajnövesztő szer és mi az ára?* (Sz. L. Jászárokszallás.) — **Felelet:** Felesleges külföldi szert használni, van jó, bevált magyar készítmény is. Neve: Gamma, kapható Fiedler Antal laboratóriumában (Budapest, VII., Murányi-utca 46. szám), 2.50, 5 és 8 pengős üvegekben, nagyság szerint.

Kérdés: 1. *Hol lakik Somogyi Szilveszter dr. szegedi polgármester?* 2. *Van-e Kiskunhalason és Debrecenben munkaközvetítő hivatal?* 3. *Négy polgárt végeztem, cukrász, hentes vagy mészáros akarok lenni, mit tegyek?* 4. *Hol kell pineérnek jelentkezni?* (K. M., Kistélek.) — **Felelet:** 1. Tessék a levelet a szegedi városházára címezni. A megszólítás: „Méltóságos polgármester Úr!” 2. Kiskunhalason nincs, de a Budapesti Hatósági Munkaközvetítő (VIII., József-körút 33.) működési köre kiterjed egész Pest-vármegyére. Debrecenben van hatósági munkaközvetítő hivatal. 4. Fel kell vésztetnie magát egy cukrászhoz, vagy hentesmesterhez, lehetőleg kávéházba tanoncnak. A tanoncévek eltelté, illetőleg a szülőkés tanonciskola elvégzése után felszabadul. A tanonként való elhelyezés ügyében az illetékes munkaközvetítő hivatalhoz kell fordulnia. Az ön lakóhelyéhez legközelebb Szegeden van hatósági munkaközvetítő hivatal.

Kérdés: *Vámőr szeretnék lenni, hova forduljak?* (2291. sz. előfűzet.) — **Felelet:** A vámőrséghez nincs állandóan felvételi, csak időnként jelenik meg erre vonatkozó felhívás. Tessék azonban — válaszbelvételgel ellátott levélben — a vámőrség parancsnoksághoz (Budapest, VI., Lehel-utca. Albrecht-laktanya) fordulni közelebbi felvilágosítást végetti.

Kérdés: *Hol van a repülőgép- és motorszereplő iskola?* (M. J. Jászózsza.) — **Felelet:** Az iskola címe: M. kir. Repülőgép- és motorszereplő iskola, Székesfehérvár. Az iskola a M. kir. Légügyi Hivatal, illetőleg a m. kir. kereskedelmi minisztérium fenntartása alatt áll. Tessék a minden kétséget kizáró felvilágosításért — válaszbelvételgel ellátott levélben — közvetlenül odaforulni. Az iskola vezetője Kintses László, légügyi felügyelő.

Kérdés: *Hol lakik N. E. volt miniszter és D. A.? (Tengődi református olvasóköz.)* — **Felelet:** Az első címe: Budapest, V. Hold-utca 15. A második: Budapest, Zsámbéky-utca 5. Vidéki címe: Tamási.

Kérdés: *Mi a címe a budapesti és debreceni munkaközvetítő hivatalnak?* (Névtelen.) — **Felelet:** M. kir. állami munkaközvetítő hivatal, Budapest, VIII., József-körút 33. Debrecenben van hatósági munkaközvetítő hivatal. Közelebbi címét nem tudjuk, de erre nincs is szükség. A levelet közelebbi cím nélkül is kézbesíti a posta.

Kérdés: *Van 8000 korona hadikölcsönkötvényem, mikor váltják be?* (Sz. J. Prüg.) — **Felelet:** A hadikölcsönkötvények varolizálására belátható időn belül nem kerülhet sor. A jelenleg fennálló rendelkezések szerint az 5000 koronán felüli kötvénytulajdonosok, ha anyagi helyzetük indokolta teszi, segélyben részesülhetnek. Ebben az ügyben a pénzügyi minisztériumhoz kell fordulni kérvénnyel (Budapest, I. Lánchid-utca 2.).

Kérdés: *Hol van Budapest az Antal-filmgyár?* (Egy előfűzet.) — **Felelet:** Antal József filmvállalat Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 20. szám alatti házban van. Nem gyár, hanem filmkereskedő és filmkölcsönző vállalat.

Kérdés: *Kiszáradt lőhere és szapukávételem helyett mit vessek és mikor?* (B. L. Zalaerdó.) — **Felelet:** Ha még néhány hetet vár, akkor augusztus végén elvetheti a herét buzával: május közepén a buzát (a herével együtt) kaszálja le. Így a jövő évben egy második kaszálást is nyer a heréből. A nyulzapuka vetésével jó lesz a tavaszig várni.

Kérdés: *Hol van Magyarországon repülő-iskola?* (Egy hű olvasó, Kiskunfélegyháza.) — **Felelet:** Szombathelyen van a M. kir. repülőgépvezető-iskola és Székesfehérvárott van a M. kir. gépjavítóműhely. Az előbbihez gimnáziumi érettségi kell. Tessék közvetlenül a megadott címekre fordulni.

REJTVÉNYEK

VÁSÁROK JEGYZÉKE

1. Szórejtvény.

arzén elegyít Ő

(Beküldte Kuttor Barna Sajókazineről.)

2. Szórejtvény.

S fölft kötőszó

(Beküldte Sziklay Ede Bozsokról.)

3. Szórejtvény.

erőmű kerék kerék

(Beküldte Gutti János Fehérvárosvégéről.)

4. Szórejtvény.

adu világosság
(- í)

(Beküldte ifj. Kovács István Kecskemétről.)

5. Szórejtvény.

vízi állat N lehet, hogy igen
(- k) (á=a)

(Beküldte L. Nagy Mariska Jászkarajenőről.)

6. Pontrejtvény.

. e . t . h . r . a .

(Beküldte Őri Erzsébet Csánigról.)

7. Szórejtvény.

testrész régi háziállat

(Beküldte Kardos Ernő Vindornyas-ölleről.)

8. Szórejtvény.

nem kicsit compó pej

(Beküldte Kovács József Délegyházáról.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 35-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkező megfejtők nevét nincsen módunkban közölni.

A 29-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Szórejtvény: **Háztüznéző**. 2. Versesrejtvény: **Borsod**. 3. Szórejtvény: **Szabadka**. 4. Pontrejtvény: **Hiszek Magyarországot feltámadásában**. 5. Névrejtvény: **Vas Gereben**. 6. Szórejtvény: **Dalkör**. 7. Szórejtvény: **Történelem**.

Megejtették: Ifj. Dobos György, Molnár Kálmán, Niklai István, ifj. Sümegi József, Molnár Sándor, Kovács Bálint, Kovács Annus, Nagy Imre, Kis Bertalan, Földi Ilonka, Kocsis Sándor, Kerekes Bálint, Tóth Béla, Szóke Kálmán, Bartha Erzsike, Nagy Béla, Lipécz György, Vörös Vince, Németh György, Mrázik József, Simon Viktor, Kecskés Béla, Benedek István, Balázs László, Katona Ferenc, Gál János, Kun Endre, Balogh Lajos, Szabó László, Tóth József, Varga Károly, Horváth János, Puskás Ferenc, Farkas János, Pap Elek és Fekete János.

Jutalomkönyvet nyertek: Ifj. Dobos György (Kehida), Katona Ferenc (Galgajörk).

A 30-ik számban közölt rejtvények megfejtését, a megfejtők és nyertesek névsorával együtt, jövő héten közöljük.

Augusztus hó 2-án, vasárnap.

Ló, marha, sertés- és kirakodóvásár: Felsődabas. — **Ló, marha- és sertésvásár:** Kiskunlacháza.

Augusztus hó 3-án, hétfőn.

Ló, marha, sertés- és kirakodóvásár: Ádánd, Bánokszentgyörgy (sertésvásár bizonyítalan), Fadd, Jászárokszállás, Kétegyháza, Mernye (sertésvásár bizonyítalan), Mezőkeresztes, Nagyoroszi, Nádudvar, Pécs, Sajószentpéter, Soltvadkert, Somogy-sámsón (sertésvásár bizonyítalan), Sopron, Szigetvár (sertésvásár bizonyítalan), Tiszacsépe, Tiszánána, Várpalota, Vaja, Zalaszentiván. — **Ló, marha- és sertésvásár:** Eger, Mezőtúr, Pásztó, Sárvár. — **Ló- és marhavásár:** Devecser. — **Kirakodóvásár:** Kiskunlacháza.

Augusztus hó 4-én, kedden.

Ló, marha, sertés- és kirakodóvásár: Beled, Jászszent-andrás, Nagybörzsöny, Nagyecsed, Nagykanizsa (sertésvásár bizonyítalan), Sósokt, Vásárosnamény. **Ló, marha- és sertésvásár:** Sátoraljujhely, Szikszó. — **Kirakodóvásár:** Devecser, Pásztó, Mezőtúr.

Augusztus hó 5-én, szerdán

Ló, marha, sertés- és kirakodóvásár: Apc, Himesháza, Sárospatak, Sárrétudvari, Tapolca, Vese (sertésvásár bizonyítalan), Kaposvár (sertésvásár bizonyítalan). — **Ló, marha- és sertésvásár:** Jánosháza, Miskolc.

Augusztus hó 6-án, csütörtökön.

Ló, marha, sertés- és kirakodóvásár: Balatonfőokajár, Berettyóújfalú, Csabrendek (sertésvásár bizonyítalan), Gyöng, Kecskemét, Onód, Somogyvár (sertésvásár bizonyítalan), Tiszafüred. — **Ló, marha- és sertésvásár:** Czellődmölk. — **Marha- és sertésvásár:** Kiskomárom. — **Marha- és kirakodóvásár:** Nagycsákány.

Augusztus hó 7-én, pénteken.

Ló, marha, sertés- és kirakodóvásár: Derecske, Sükösd, Velence. — **Ló, marha- és sertésvásár:** Gyöngyös. — **Sertés- és kirakodóvásár:** Buj. — **Sertésvásár:** Aszód.

Augusztus hó 8-án, szombaton.

Sertésvásár: Debrecen.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak július hó 27-én.)

GABONATÖZSDE

KÉSZÁRUPIAC

A készárupiacon jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó azonnal (prompt) szállítani, a vevő azonnal fizetni köteles. Ezek az árak tehát a termények valószínű forgalmi árát jelentik, Budapesten.

Új búza tiszavidéki 77 kg-os 11.55—13.05, 78 kg-os 11.70—13.20, 79 kg-os 11.85—13.25, 80 kg-os 12.00—13.50, felsőtiszai és fejemregyri 77 kg-os 10.35—10.85, 78 kg-os 10.50—11.00, 79 kg-os 10.65—11.15, 80 kg-os 10.80—11.30, dunántúli és pestvidéki 77 kg-os 10.25—10.75, 78 kg-os 10.40—10.90, 79 kg-os 10.55—11.05, 80 kg-os 10.70—11.20, bácskai 77 kg-os 10.35—10.85, 78 kg-os 10.50—11.00, 79 kg-os 10.65—11.15, 80 kg-os 10.80—11.30 pengő métermázsánként.

Pestvidéki rozs 8.65—8.85, egyéb rozs 8.65—8.85, zab elsőrendű 22.50—23.50, zab másodrendű 22.00—22.50, tengeri 15.25—15.40, korpa 13.50—13.75 pengő métermázsánként.

Vetőmagpiac. (A Mauthner Ödön magtermelő és magkereskedelmi Rt. heti jelentése.) A múlt heti csendes üzletmenet e héten is tovább tartott és a kivélt forgalom erősen megeapant. **Biborheremagból** néhány tétel talált elhelyezést változalan árák mellett, a külföldi kereslet gyenge. Szószöbükönyvből is több tétel elikt, ára nem változott. Nemi érdeklődés mutatkozott **tarlórépamag, fehérmustár, máhar és köles** iránt. A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos jegyzései 100 kilónként, nyersdrúért, budapesti paritásában: Káposztárepe 21.25—21.75, biborhere 30—31, zöldborsó 15—17 pengő.

Liszt. A nyílt piacokon: Buzadara 48—50, duplanullás finom tézsliszt 44—48, nullás 44—48, kettes főzsliszt 42—44, négyes kenyérliszt 36—42 fillér kilogrammonként.

Abraktakarmánypiac. Árpakorpa 14, borsóhéj 13, borsókorpa 14, buzakonkoly 13, konkolydara 14, lenmagpogácsa 21, napraforgópogácsa 18, repecpogácsa 13, rozskonykoly 13, rozskorpa 14, rozsoesü 12, rozstakarmányliszt 21, szójabab 25, tökmazpogácsa 21 pengő métermázszámként.

Takarmányvásár. Réti széna másodrendű, uj 7—8, harmadrendű, csomagolásra 6—6.90, muhariszna 8—9, lucernaszéna 8.50—9.50, lucerna és bükköny keverék 9, széna és zabosbükköny keverék 6.50, zabosbükkönyészéna 7—8.50, alomszalma elsőrendű 4, másodrendű 3.20 pengő métermázszámként.

Szurómarhavásár. Élő borjú: belföldi szopós elsőrendű 0.80—0.88, kivételesen 0.96, másodrendű 0.62—0.78 pengő kilogrammonként elősúlyban.

Tenyészmarhák és jármosókrök. Elsőrendű belföldi jármosókrök (tarka) 0.85—0.86, elsőrendű belföldi jármosókrök (fehér) 0.85—0.86, 1½—2 éves öszök 0.82—0.84, 1½—2 éves tinók 0.82—0.84, friss fejűtén 1.10—1.20 pengő kilogrammonként elősúlyban.

Lóvásár. Csikó 40—150, igás kocsi (nehéz, nyugati fajta) 320—570, igás kocsi (könnyű, nyugati fajta) 225—420, számarú 50, alárendelt minőségű lovak 35—270, vágólovak 40—170 pengő darabonként.

Vágómarhavásár. Ökör, legjobb 84—86, közép 67—80, bika, közép 66—78, kivételesen 80, gyenge 60—64, tehén, legjobb 78—87, közép 56—76, gyenge 46—55, növendék 70—78, csontozni való 31 fillér kilogrammonként elősúlyban.

Sertésvásár. Könnyű sertés 96—102, közepes 102—105, nehéz 106—110, prima keresztzett 108—110 fillér kilogrammonként elősúlyban.

Gyapju. A magyar piacon körülbelül 60.000 kg középminőségű fésűs gyapju kelt el 0.80-tól 1 pengőig terjedő áron.

Nyersbőr. Marhabőr, magyar 0.50, tarka, 40 kilóg 0.70, 40 gr-on felül 0.80, borjubőr, rövid lábbal, 6.75 kg-ig 1.15, nehezebb 0.95 pengő kilogrammonként.

Húsvásár. Marhahús a nyílt piacokon: Rostélyos, vastaghátszín, felsől, fehér pecsenye, hosszú, gömbölyű felsől 180—320, fartő, lapocka, puha hátszín 180—280, szegye, dadadó 120—180, gulyásnak való 120—180 fillér kilogrammonként. — **Borjúhús:** Felszeletelt comb 280—380, sütnivaló 140—320, pörköltnek való 100—240 fillér kilogrammonként. — **Juhhús:** Juhcomb 160—250, gerinc 140—180, lapocka 140—180, pörköltnek való 80—160 fillér kilogrammonként. — **Sertés-hús:** Friss karaj 240—340, friss comb, tarja, lapocka 200—230, friss oldalas 150—190, füstölt sertéshús, helybeli karaj, lapocka, tarja, oldalas 200—340, olvasztani való szalonna 130—150, sózott kenyér-szalonna 140—180, füstölt 160—220, hárj 150—164, zsíros tepertő 160—200, helybeli sertésszír 140—160 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Élő állatok a nyílt piacokon: Tyúk 220—300 fillér kilogrammonként. — **Tojás:** Friss teatojás 9—10, főzőtojás 7—8 fillér darabonként.

Vad. A nyílt piacokon: Őzgerinc 450—600, comb 300—400, többi része 50—120 fillér kilogrammonként.

Hal. Élő állatok a nyílt piacokon: Harcsa 400—500, ponty 180—260, kárász 140—200, compó 200—250 fillér kilogrammonként. — **Rák:** Folyami rák 10—100 fillér darabonként.

Tej és tejtermékek: A nyílt piacokon: Teljestej 32—36, lefőzött 16, aludttej 100, tejszín 250—320, tejföl 140—200, centrifugált teavaj, tömbben 400—440, 10 dekás csomagolásban 440—520, főzővaj 320—400, szedett vidéki 320—380, tehénúró 80—100, sovány tehénúró 40—60, juhtúró 200—240, kevertúró 140—200, juhsajt 200—280, sajt, ementáli, hazai 360—500, trappista, hazai 200—320 fillér kilogrammonként.

Száraz főzelék és száraz tészta. A nyílt piacokon: Lencse 28—64, borsó, hántolt, feles 36—80, bab, fehér, aprózomó 30—50, nagyszemes 48—100, szines 32—52, finom árpakása 80—120, durva 60—80, tojásos tarhonya 96—140 fillér kilogrammonként.

Zöldség. A nyílt piacokon: Petrezselyem zöldjével csomója 4—20, zeller, zöldjével, ujdonság, darabja 3—6, kalarábé, ujdonság, darabja 1—4, sárgarépa, ujdonság 4—20, karfiol 40—120, vöröshagyma, ujdonság, csomója 2—5, vöröshagyma, makói 18—20, cékla 18—30, fejeskáposzta, hazai, ujdonság 8—24, savanyított káposzta 40—60, kelkáposzta 10—24, vöröskáposzta, hazai 34—44, fejjessaláta, hazai 3—10,

torma, hazai 50—120, burgonya, ujdonság 14—20, tömör csiperkegomba 160—300, szegfűgomba 220—240, éti, vargánya 160—200, tinórúgomba 160—300, szárított gomba 800—1600 fillér kilogrammonként; feketeterék kilogrammonként 16—24, hónaposretek, csomója 4—12, ugorka, ujdonság, savanyítani való 12—30 fillér kilogrammonként. Eeetben savanyított 120—160, kovászos 40—60, salátának való kilogrammonként 8—26, paprika, ujdonság, apró 1—3, nagypaprika, ujdonság, darabja 2—6, paprika, nagy, kilogrammonként 30—60, apró kilogrammonként 30—60, savanyított paprika kilogrammonként 100—160, főzőtök kilogramma, ujdonság 4—14, tök, gyalult, kilogramma 12—20, paradicsom, érett 18—40, konzerv, literje 50—70, vajbab 26—60, zöldbab, ujdonság 20—50, kifejtett 80—140, zöldborsó 40—80, kifejtett zöldborsó 80—200, sóska 20—32, paraj, tisztított 25—40 kilogrammonként, zöld tengeri csó, darabonként 4—8 fillér.

Gyümölcs: A nyílt piacokon: Alma, nyári, édes 30—70, rétesalma 24—60, befőzönivaló fajtörke 40—120, közönséges 30—140, ringló 100—140, befőzni való ringló 30—80, meggy, aprózomó, vörös 30—60, hájog-meggy 70—100, fekete ropogós cseresznye 60—140, kajsziabarack I. 100—180, II. 60—80, őszibarack, nem magvaváló 70—240, befőzni való 80—140, málna 90—160, ribizli 70—110, kőszméte 70—80, fajörgö-dinnye 26—80, fajsárga 40—100, szilvaiz 120—160, gyümölcsiz 140—320, zöld dió 40—60, keményhéjú dió 90—140, dióhéj 320—350, mogyoró, héjazott 300—360, mandula, héjazott 400—600 fillér kilogrammonként.

Fűszer, mák, méz és házi szappan. A nyílt piacokon: Édes nemes-paprika 340—400, féledés gulyás 320—360, rózsapaprika 240—320, erős 160—200, kereskedelmi 120—160, kék mák 120—140, pergetett méz 120—160, házi szappan 120—160, közönséges szappan 80—120 fillér kilogrammonként.

Paprika. Termelői árak kilogrammonként Szegeden: Édesnemes paprika 1.65—2.10, féledés paprika 1.10—1.30, elsőrendű paprika 0.80—1, másodrendű paprika 0.55—0.70, harmadrendű paprika 0.25—0.30, csöves paprika füzerekenként 2.20—3.70 pengő. **Kalocsán:** Édesnemes paprika 1.75—1.85, rózsapaprika 1—1.30, másodrendű paprika 0.35—0.75, harmadrendű paprika 0.20—0.25, fűzérés csöves paprika 0.60—1.10 pengő kilogrammonként.

Borpiac. A borpiac az elmúlt héten továbbra is üzletlenn maradt. Bár a termelők egy részénél némi tartózkodás mutatkozott az eladás iránt, kínálat továbbra is van, viszont az üzletlenség miatt, amelyet a borforgásban mutatkozó csökkenés is befolyásol, a kereslet a minimálisra szállt le. Borárak homoki borvidékeken 1.25—1.40 pengő között változnak hektoliterfokonként. Finomabb hegyvidéki borokban kereslet egyáltalán nincsen. A terméklátások változatlanul jók. Az exportüzlet majdnem teljesen szünetel, érdeklődés alig van.

Szesz és szeszestitalok. A szeszüzletben a forgalom az összes szesz-kategóriákban gyerebb keretek között mozog és a szeszárak változatlan áron jegyeznek. **Gyümölcspálinka.** Főrkölyben élénk a kereslet és 2.60—2.75 pengőig kelt el. Szilvaszesz, nyári áru 5.30, kékáru 5.70—6 pengőig jegyeztetik. Eperpálinka gyér forgalom mellett 3.20 pengőn kelt el. **Borpálinka** 3.30—3.60 pengőn jegyeztetik állomás és minőségszerint, meg 2% forgalmiadó.

Papiac. A fenyőfatermelők erősen csökkentették az eladásokat és a gyengébb cégektől az áru előzetes kifizetését kéri. **Lombjában** alig van kereslet, a Németországba irányuló kivétel teljesen szünetel. **Tűzifában** kisebb üzletkötések jöttek létre. Bükkhasáb 280—295, tölgy-és cserhasáb 260—265, importbűkk 315—330 pengő vagononként budapesti partisonban.

Idégen pénznemek vételi és eladási ára Julius hó 27-én. Egy pengőnél többé kerül egy darab: angol font 27.70 (28), dollár 5.71 (5.70), hollandi forint 2.29 (2.31), német márka 1.35 (1.36), svájci frank 1.10 (1.11) pengő. — **Egy pengőnél kevesebbe kerül egy darab:** cseh korona 16.94 (17.10), szerb dinár 10.09 (10.19), francia frank 22.60 (23), lengyel zloty 63.65 (64.25), román leu 3.40 (3.45), olasz lira 29.80 (30.20), osztrák schilling 80.05 (80.75) fillér.

FELELŐS SZERKESZTŐ: MAYER EMIL.
KIADJA: AZ UJ BARÁZDA LAPKIADÓ RT.
FELELŐS KIADÓ: FARAGÓ ALADÁR.

RUHÁZATI SZÜKSÉGLETÉT

legelőnyösebben a
„HANGYA“

vidéki szövetkezeteiben
szerezheti be

Tartalékpáncsek legelőnyösebben mint
árueleget vagy központnál
folyószám-lap-
betétek a **HANGYA** gyűjtemény-
zetekből

Eredeti angol **THE CHAMPION** és saját

készítési **Royal Star** kerékpárokat 180 P-től havi 16 P részletre. **Kerék-pár-alkatrészek nagybani árban:** Külső gumí: . . . 5.40
belső 1.80
lánc és pedál . . 2.80

L ÁNG JAKAB ÉS FIA

kerékpárnagykereskedés
Budapest, VIII. ker., József-körút 41. szám
Arjegyék 1000 képpel ingyen Alapítva 1869

Gyűjtsünk előfizetőket

a

VASÁRNAP

számára!